

NEPRIKLAUSOMA LIEITUVA

Lietuvos
nacionalinė
M. Mažvydo
biblioteka

The oldest and biggest Lithuanian
newspaper in Canada.

Le plus gros et plus vieux jour-
nal Lituanien au Canada.

Seniausias tautinės demokratinės
minties savaitraštis Kanadoje.

NR. 35 (1009) PASAULIO LIETUVIŲ JAUNIMO METAI, 1966. RUGSEJIS-SPETEMBER 14. * XXV METAI * LITUANIE INDEPENDANTE * INDEPENDENT LITHUANIA * Postage paid at Lachine, P.Q.

Dvyliktosios Kanados Lietuvių Dienos programos dalyviai. Kairėje Kanados Lietuvaite-karaliaite, Dalia Girčytė; į dešinę nuo- trys kandidatės į Kanados Lietuvaite titulą-finalistės, iš kurių tarpo Rinkimų Komisijos buvo išrinkta pirmąja Dalia Girčytė. Toliau į dešinę "Varpo" choras su dirigentu kompozitorium Bronium Budriūnu ir solistais J. Liustikaite ir V. Verikailiu, pildant dirigento sukurtoją kantatą "Tėviškės namai" B. Brazdžionio žodžiams. Visai dešinėje choras su solistais, su dirigentu ir vedėju komp. Stasiu Gailevičium, tikrai nematyti pianistės p. Skrinskaitės. Choras puikiai padainavo, tiksliai išmokęs kantatą, o dirigentas, komp. B. Budriūnas puikiai dirigavo todėl publika sukėlė dirigentui ovacijas, Foto P. Dabkus

PRAEJUSI SAVAITĖ

Praėjusios dvi savaitės mūsų, Kanados ir artimųjų Amerikos Jungtinių Valstybių lietuvių gyvenime pažymėtos tuo, kad Toronto įvyko

12- JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA,

kuri Dr. J. Gutauskas žodžiu, prisitaikant prie šio meto terminologijos, yra "lietuvių dialogas su lietuviais", nes lietuvių Dienų proga jie susitinka, tautiškai dvasiškai pabendrauja ir išsiaiškina metų begyje susikaupusias problemas. Tai vienas iš būdų palaikyti

lietuvių, kuri, tautos valia, turi būti amžina.

Sekanti, 13- JI KANADOS LIETUVIŲ DIENA

įvyks Montrealyje Pasaulinės parodos metu, 1967 metų rugsėjo 3 dieną. Darbo šventės ilgojo savaitgalio metu, ką jau išanksto reikiama žinoti, atsiminėti ir ruošti, nes tai įvyks pasaulinės parodos, atseit - pasaulinio masto perspektyvoje.

Atsimintina, kad šioje parodoje dalyvaus ir dalis Lietuvos, būdama paversta, negalės reikšti savarankiškai. Bet mes, esantieji laisvėje, turėtume surasti priemonių kaip nors išryškinti Lietuvos pavergimą ir reikalavimą laisvės. Ypač, kad

LIETUVOS OKUPANTAS RUSAS,

maskuodamas savo kolonializmą, stengsis visomis priemonėmis rodyti laisvajam pasauliui, kad Lietuva yra "išlaisvinta", patenkinta ir laiminga...

Pasaulinės politikos aktualijose praėjusi savaitė ryškėliu jį subadė. Vos spėjus nujo vykstančia vadinamąja "kultūrinės revoliucija" Kinijoje. Apgailėtini ne kultūringumo reiškinių Kinijoje tebesitęsia jau kelinta savaitė ir, manoma, tęsis dar ilgą laiką,

kol ištiks kokia katastrofa. Paskutinė

PRANCŪZIJOS PREZIDENTO KELIONĖ,

kurios metu jis aplankė, svarbia, Kambodžą, įsikišdamas į Azijos pietryčių problemų sprendimą, vis dėlto neiškrūpo iš vakarietiško ribų. Prancūzijos prez. De Gaulle ir Kombožos Naradom Sianuk bendrame komunikate pasisakė už Vietnamo apsisprendimą ir teisę tautai savo gyvenimą tvarkyti pagal savo valią.

Ir Jungtinių Valstybių prezidento atsiliepiamas į tai yra pozityvus, prasmingas ir žmoniškas;

IŠVESTI KARIUOMENĖ LYGIOMIS SĄLYGOMIS SU VIETKONGU.

Neapsprendžiant, kas bus Vietnamo valdžioje, bet tautai suteikiant sąlygas laisvai pasisakyti. Hanojus ir šį pasiūlymą atmeta.

Tat, savaiame aišku, kad

KARAS VIETNAME NEPASIBAIGS

tol, kol Hanojus, remiamas Pekino ir Maskvos, jį tęs. Maskva ir Pekinas, tęsdami šį karą, tikisi nusilpninti Ameriką. Bet tuo pačiu Maskva nepaprastai rizikuoja, nes gi Maskvai ne Amerika, o Kinija pavojinga.

Labai didelį įspūdį, ypač Londone posėdžiavusiai Britanijos bendruomenės konferencijai, padarė Pietų Afrikos

MIN. PIRM. VERWOERDO NUŽUDYMAS.

Dimitri Tsafandas, kaip parlamento pasiuntinys, prisitaikant prie min. pirmininko ir peiliu jį subadė. Vos spėjus nuvežti į ligoninę, Verwoerd mirė. Vėlionis buvo laikomas kraštutiniu rasistiniu politiku, dėl ko pasitraukė iš Britų bendruomenės ir iš Jungtinių Tautų.

ŽINIOS TRUMPAI

- U Thant atsisako statyti savo kandidatūrą į JTO gen. sekretorių, nes jam nepasisekė sudaryti jėgos, kuri saugotų taiką.

- JAV paskyrė 3,500,000,000 dol. pasalpos kitoms valstybėms.

- Del Kinu "raudonosios gvardijos" smurto issisokimu protestus pareiske Rusijos ir Rytų Vokietijos valstybės.

- Del Anglijos pakatinimo atsukti dali kariuomenės iš Vokietijos JAV pareiske, kad tai neturi būti daroma vienašališkai.

- Graikijos Pelaponeso pusiasalyje ivyko zemes drebenimas, padares nuostolius.

- Amerikos atstovas Varsovoje vel nesekmingai taresi su komunistines Kinijos atstovu.

- Buvo issiliepusi Indokinijos upe Mekongas, kuri padare daug nuostoliu Kombodai ir paskandino zmoniu.

- Atlanto sajungos stabas is Prancuzijos perkeliamas i Belgija.

- V. Vokietijos ukio ministro lankesi Rumunijoje ir pasirasire prekybos sutarti.

- Sirijoje susektas samokslas nuverst i vyriausybe. Samokslininkai esa sumiti.

- Vietname ivyko steigiamojo parlamento rinkimai, kuriuose dalyvavo daugiau kaip 83% gyventoju, - tai didelis vietnamieciu laimejimas.

- Belgijos buv. min. pirm. ir vzs. reik. min. Spaak-iskelė pasiulyma, kad de Gaulle ir Gomulka imtusi iniciatyvos surasti galimybe baigti kara Vietname, nes jis einas į JAV susidurima su Kinijos komunistais.

- Britanijos min. pirm. Wilsonas darbo sajungos suvažiavime smarkiai buvo puolamas už kainų ir algų stabilizavimą.

KAS NAUJA KANADOJE

GELEŽINKELIŲ STREIKAS

baigtas, bet laikinai, nes daroo sutartis dar nepasirašyta. Ji turi būti pasirašyta iki lapkričio 15 dienos. Bet jeigu nebūtų susitarta, tai valdžia paskirs arbitrą, kurio sprendimas turi būti galutinis.

- Kanados min. pirm. L. Pearson pakvietė karalienę Elzbieta II atidaryti pasaulinę parodą ateinančių metų balandžio 28 d. Kvebeko min. pirm. D. Johnson, ramindamas prancūzus, pasakė, kad tol, kol veikia seni įstatymai, juos reikia vykdyti ir karaliene respektuoti.

- Prancūzijos prezidentas de Gaulle pakviestas ateinančiais metais aplankyti pasaulinę parodą Montrealyje.

- Kanados vyriausybė paskyrė 5 mil. dol. lektuvų apledėjimų tyrimams, skrendant per šiaurini asigalį.

- Ontario Hydro Erie ežero pakrantės statys už 200 mil. dol. elektros gamybos stotį.

- Rugsėjo 14 d. prasideda finansų ministerių konferencija, dėl kurios vyksta nesuspėjimas, nes min. pirm. Pearson pareiškė, kad joje bus svarstomas kainų pastovumo klausimas, o izdo min. Sharp pareiškė, kad toks klausimas nebus svarstomas, kaip sako min. pirm., numatydamos kovą su infliacija.

- Indonezijos prezidentas Sukarno kreipėsi į tautą prašydamas paremti jį kaip marksistą, kurio tikslas Indonezijoje įvesti komunizmą.

- Tačiau Indonezijos žmonės priešingi komunizmui ir reikalauja komunistų partiją uždaryti.

- Labai iškilmingai Varsovoje palaidotas didelis lenkų solistas tenoras Jan Kiepuragen. T. Bor-Komarowski, kuLaidotuvėse dalyvavo minios lenkų vokiečių buvo paimtas į žmonių ir jo žmona Marta Egnelaisvė, dabar mirė.

Kanada 1957 metais parodavė Vakarų Vokietijai 90 karinių lėktuvų su sąlyga, kad jie niekam nebus perleisti. Bet įvykus Pakistano karui su Indija dėl Kašmiro, paaiškėjo, kad Pakistano aviacijoje veikia Kanados gamybos lėktuvai.

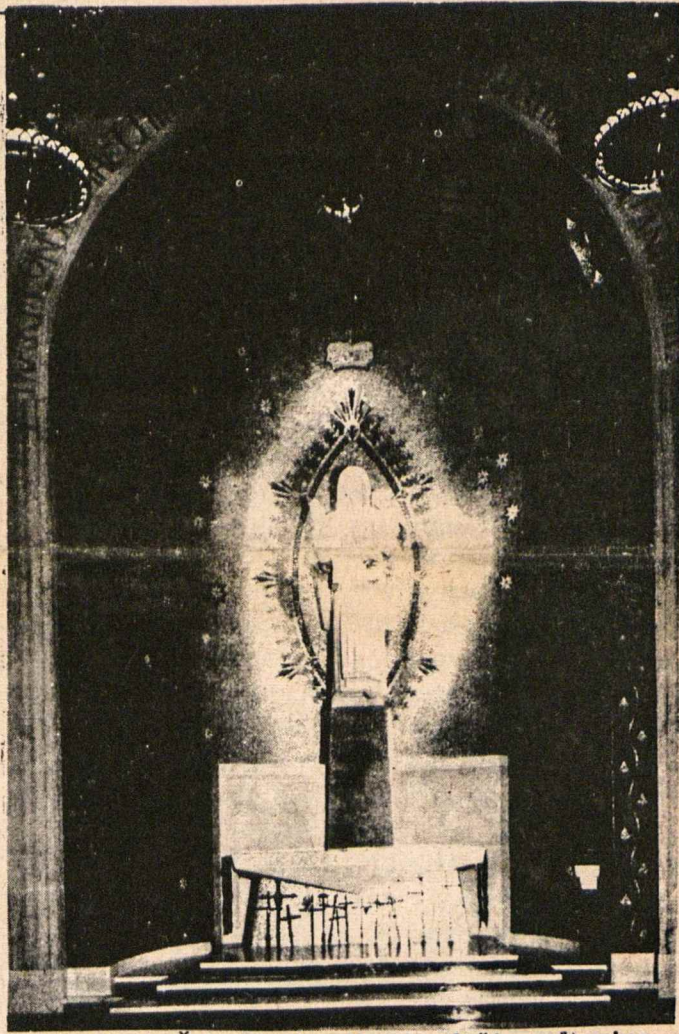
Kanada, žinodama, kad Pakistanui lėktuvų nepardavė, susidomėjo, iš kur Pakistanas gavo Kanados gamybos lėktuvų. Besiatsikinant išryškėjo, kad Vakarų Vokietija, nežinint pasižadėjimo, vis dėlto iš Kanados nupirkus lėktuvus parodavė Iranui /Pėrsijai/, kuris, turėdamas bendradarbiavimo sutartį su Pakistanu, šiam perleido iš Kanados atgabentus lėktuvus.

Kanada protestavo Vakarų Vokietijai dėl sutarties nesilaikymo, bet V. V. teisinasi, kad ji perleido Iranui lėktuvus su sąlyga, kad niekam jų neperduos...

KĄ LENKAI LAIKO

ISKILIAUSIAIS LENKAIS Varšuvos dienraštis "Kurie Polski", norėdamas nustatyti iškiliausius praėjusio tūkstantio metų lenkus, kurie, skaitant tytojų nuomone, daugiausiai išgarsino Lenkijos vardą pasaulyje. Plebisito pasekmės: Mikalaj Kopernik /16,845/; Maria Curie-Skłodowska /16,581/; Tadeusz Kosciuszko /15,521/; Fryderyk Chopin /15,233/; Adam Mickiewicz /13,000/; Henryk Sienkiewicz /10,706/; Jan III Sobieski /8,192/; Ignacy Paderewski /8,090/; Wladyslaw Jegello /6,484/; Jan Matejko /5,258/.

gert su dviem sūnumis. Varšuvos sukilimo vadas gen. T. Bor-Komarowski, kuLaidotuvėse dalyvavo minios lenkų vokiečių buvo paimtas į žmonių ir jo žmona Marta Egnelaisvė, dabar mirė.

Didysis Vilnos Marijos koplyčios altorius.

VILNUS KOPLYČIA ARGENTINOJ PASIŽYMI

PAŠVENTINIMAN ir katalikų kongresas į Vašingtoną buvo suvažiavę apie 12,000 žmonių. Iškilnės buvusios labai iškilios. Koplyčios šventinimą atliko arkivysk. O'Boyle Vysk. V. Brizgys laikė iškilmingas pamaldas. Didingi buvo koncertai.

GINTARAS SURUSINTAS Mažosios Lietuvos gintaro centrą į Palvininkus rusai pavadino Jantarų ir gintarą dabar jau vadina rusų tautinių gaminių... Taip reikšias rusų imperializmas be ribų.

Kaip žinoma, lietuviai neno Jogailos ir Igno Paderevskio ir atsisakyti Tado Kosciuškos - Padaro. Tat iš dešimties Adomo Mickevičiaus, Vlodo lenkams teliktų tik tai šeši...

Mielam mūsų sąjungos nariui DOMINKUI NORKE LIŪNUI

mirus, gilią užuojautą reiškiamo Ponai P. Norkeliūnienė ir visiems artimiesiems. Liaudininkų-Varpininkų Klubas Montrealyje.

Tragiškai žuvus KLEMENSUI ČEKAIČIUI IR JONUI MATUSEVIČIUI, pp. Monikail Čekattienė ir Marija Matusevičienė bei jų šeimų nariams giliausią ir nuoširdžiausią užuojautą reiškia Montrealio Lietuvių Žvejotojų Medžiotojų Klubas "NIDA" Valdyba.

BETSIE & VERWOERD

SIHANOUK GREETING DE GAULLE IN PHNOMPENH

MAO TSE-TUNG (STANDING CENTER) & LIN BIAO (RIGHT) AT PEKING RALLY

Nepriklausoma Lietuva

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą!
Už ištikimybę Kanadai!

For liberation of Lithuania!
For loyalty to Canada!

Authorized as second class mail by the Post Office
Department, Ottawa, and for payment of postage in cash
LEIDŽIA KANADOS LIETUVIŲ CENTRO TARYBA IR
SPAUDOS BENDROVĖ „NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“.

Redaktorius Jonas Kardelis.
Administratorių Pranas Paukštaitis
DO 6-6220

7722 George Street, LaSalle, Montreal 32, Quebec, Canada.

Prenumerata metams: Yearly Subscription Rates:
Kanadoje \$ 6.00 Canada \$ 6.00
Amerika ir P. Amerika. \$ 6.50 America & S. America \$ 6.50
Visur kitur \$ 7.00 Other Countries \$ 7.00
Adresų pakeitimas 25 ct. (su prenum. arba sml. pašto ženklais).
Ilgalaikiai skelbimai, pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

DR. ALGIRDAS BUDRECKIS

Vyriausiojo Lietuvos Išlaisvinimo
Komiteto narys. Lapkričio 13 die-
nos žygio į Jungtines Tautas orga-
nizatorius ir vienas veiklusių jau-
nosios kartos visuomenininkų kal-
ba

KANADOS LIETUVIAMS

Kūrybingaitautai negre-
sia nutautėjimas. Tos tau-
tos, kurios ne tik išlaiko
nuosavią kultūrą, bet ir ple-
čia savo akiratį, ugdo savo
patirtį naujoms kartoms,
nežūrint nepalankių aplin-
kybių, bujoja ir žydi. Antra
vertus, tos tautos, kurios
nustoja kūrybingumo ir
tenkinasi tik išsilaisvinti, ku-
rios tenkinasi tik tuo, kas
buvo anksčiau sukurtą, tos
tautos yra, kaip žuolės be
syvų.

Tauta yra dvasinė ben-
druomenė. Tam tikra pras-
me, galima jos dalis prily-
ginti prie medžio: tėvynė
yra kamienas, šaknys yra
praeitis ir tradicinė kul-
tūra, o šakos yra jaunosios
kartos ir išeivija. Sveikam
kamienui reikalingos ir
šaknys ir šakos. Ar gali
gyvuoti medis be šaknų?
Aišku, kad ne. Lygiai taip
pat, tauta negali išlikti be
kultūrinio lobyno. Ar gali
žydėti medis be šakų? Ne,
kadangi žaliuojančios ša-
kos priima saulės energi-
ją ir ją sintetizuoja me-
džio naudai. Panašiai ir su
tauta: išeivija ir jaunoji
karta prisieina naujų idė-
jų ir jas pritaiko tautos
naudai. Nukirtus pagrindi-
nes šakas, medis sužalo-
tas. Išnykus tautinei išeiv-
jai, tautai sunkiau derintis
prie naujų idėjų ir prie pa-
žangių tautų raidos. O nete-
kus tautiškai sąmoningo
jaunimo, tauta visiškai be-
rytojaus.

Mūsų tautos kamienas
rodo gyvastingumą. Oku-
pantui nepavyko pakirsti
lietuviybės šaknų. Lietuvos
jaunoji karta nesurusėjo.
Anaipolį jaunoji karta yra
patriotiškai nusiteikusi ir
antirusiška. Kas liečia da-
bartinį Lietuvos jaunimą,
galima drąsiai teigti, kad
Sovietai pralaimėjo kovą
dėl dabartinės jaunosios
lietuvių generacijos dvasios.
Bet kaip su išeivija-
tautos medžio šakomis?
Konkrečiau, kokio padėty
Kanados lietuviybė? Juk, ir
jūs esate integrali kultūri-
nės bendruomenės dalis.
Ir jūs esate reikalingi lie-
tuviybės klestėjimui. Lietu-
vių tauta turėtų skaudų
nuostolį, jei Kanados lietu-
viai išnyktų.

O ne vienas skeptikas
tars: mūsų šakų yra vos 30,
000 Kanadoje; esame per-
maži ką nors padaryti. Pe-
simistas tars: mūsų kultū-

ra permenka atsispirti nu-
tautėjimui. Tiek skeptikas,
tiek pesimistas klysta. Tie-
sa, Kanados lietuvių skai-
čius siekia trisdešimtą
tūkstantį. Bet, ar absoliu-
tus skaičius lemia kūrybin-
gumą? Ar vedam kokia vie-
nas su vienu kova? Atominė
gadinė technika ir ginklų
tobulybė, ne pėstininkų ma-
sės, laimi karus. Tautai
svarbiau žmonių kultūrinis
lygis ir išsilavinimas, ne
gu jų gausumas. Kanados
prancūzai turėtų duoti pa-
vyzdį: anglams užkariavus
Kanadą, prancūzų buvo vos
50,000 paprastų ūkininkė-
lių ir medžiotojų. Nežiū-
rint, kad anglų kultūrinis ir
techninis lygis buvo na-
šesnis, prancūzai sugebėjo
išlaikyti savo kultūrą ir
kalbą, o šie jie siekia
keturių milijonų, kurių pu-
sė išsiplėtė po visą Kana-
dą ir Naująją Angliją.

Kanados lietuvių istori-
ja paneigia pesimisto teig-
imus, kad esame persilpnę
atsispirti asimiliacijai. Ka-
nados lietuviai turi ryžtin-
gumo tradiciją. Nuo 1900
metų, kada broliai Štarkos
atvyko iš Glasgovo, Kana-
don atplaukė trys emigran-
tų bangos. Vieni bėgo nuo
caro priespaudos, kitiems
nebuvo sąlygų prisiderinti
prie Nepriklausomos Lie-
tuvos gyvenimo, o tretieji
bėgo nuo bolševizmo slaubo.
Dažnai tautos drąsiausias
elementas iškeliauja už ju-
rin. Juk nelengva apieisti
įprastus apylinkes ir kur-
dintis svetimame krašte,
kuriam likimas neatšau-
kus. Apsikurdinimas Kana-
doje nebuvo lengvas. Sun-
kus siuvelyklų, kasyklų, gele-
žies pramonės ir miškų
kirtimo darbas laukė kiek-
vienos ateivių bangos. Dar-
bu ir prakaitu lietuviai iš-
kovojo sau pragyvenimo
sąlygas. Su pasigėrėjimu
Kanados lietuviai gali ste-
bėti, kad jo tautiečiai yra
"prasitrynę", kad jauni-
mas eina į aukštesnius
mokslus, kad šeimos kraus-
tosi į geresnius butus. Ne-
žūrindami sunkių sąlygų, lie-
tuvių organizacinis gyveni-
mas reiškiasi nuo pat įsi-
kūrimo pradžios. Dygo dau-
gelis savišalpiųjų draugų
jų ir klubų. 1940 m. įsikūrė
Kanados lietuvių Taryba.
Kanados lietuvių Bendruo-
menė atsirado 1952 metais.
1958 metais Kanada sudarė
pirmąją Pasaulio Lietu-

Didelis laimėjimų vėjus savai spaudai

kanados

LIETUVIŲ

BENDRUOMENĖ

Krašto Valdyba, 941 Dundas Street West, Toronto 3, Ont

KLB KRAŠTO TARYBOS
SUAŽIAVIMAS

Kanados Liet. Bendruo-
menės Krašto Tarybos su-
važiavimas ir nepaprasto
ji sesija statutui keisti šau-
kiami š. m. spalio mėn. 8-
9 dienomis /Padėkos sa-
vaitgalyje/ Toronte, Prisi-
kėlimo parapiškos muzikos stu-
dijoje. Pagal bendruome-
nės statutą, Krašto Tary-
bos nariais yra 30 rinktu-
jų atstovų, visų apylinkių
pirmininkai arba jų įgalio-
tiniai, Krašto Valdybos, re-
vizijos komisijos ir gar-
bės teismo nariai. Smul-
kesnė dienotvarkė bus pa-
skelbta artimiausiu laiku.
KLB Krašto V-ba.

ADRESAS:

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
Independent Lithuania
7722 George Street LaSalle
Montreal, P.Q. Canada.

LAIMĖJIMAI
3 ŽEMĖS SKLYPAI

Žemės sklypas Nr. 220 - 6000 sq. pėdų
" " " Nr. 229 - 6000 " "
" " " Nr. 230 - 6394 " "

Visi sklypai randasi Montreale priemiestyje
Francis de Sales, country of Laval.

Sklypų vertė 1000.00 kiekvieno.

Laimėjimų paskirstymas įvyks 1967 m. NL Spaudos baliaus metu.
5 Tickets -- Donation \$3.00.

MERGAITĖ NUVERTĖ "PREZIDENTĄ"

Sovietinės žinios praneša,
kad Justas Paleckis, Aus-
raltijos sukompromituotas
mergaitės Reizgytės, šali-
namas iš pareigų. Lietuvoj
ir perkliamas Maskvon.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmonai Petronelei, sūnui Alber-
tui Norkeliūnui su šeima, giminėms ir vi-
siems artimiesiems nuoširdžią užuojautą
reiškia Montrealio Lietuvių
Seimelio Prezidiumas.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jos šeimai, giminėms ir artimiesiems
nuoširdžią užuojautą reiškia
V. ir J. Girinai-Norvaišos.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmonai Petronelei, sūnui Albertą su
šeima ir dukterį Juliją nuoširdžiai užjaučiame
Prano ir Vaidoto Paukštaičių šeimos.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, Albertui Norkeliūnui ir artimiesiems
giliausią užuojautą reiškia
L. K. Mindaugo Šaulių Kuopa
ir Valdyba.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmoną PETRONELE, sūnų ALBERTĄ
su šeima, dukterį Juliją, giminės ir arti-
muosius nuoširdžiai užjaučiame
K. ir J. Petručiai.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia
žmonai PETRONELEI, sūnui ALBERTUI,
giminėms ir artimiesiems
Elena ir Vladas Vanagai.

A. A. DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmoną, sūnų, dukterį ir giminaičius nuo-
širdžiai užjaučiame ir kartu liūdime.
Marla ir Vaclovas Pužauskai

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, šeimai, giminės ir artimuosius
nuoširdžiai užjaučiame
Genė ir Juozas Bakanavičiai.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmonai, dukrai ir sūnui Albertui su
šeima nuoširdžią užuojautą reiškia
L. M. Gudai.

Mylimai motinai ir senelei

A + A ONAI KRIAUČELIŪNIENEI mirus,
sūnus VLADĄ ir JURGĮ su šeimomis KRIAU-
ČELIŪNUS, taip pat jų dukras VIRGINIJĄ ir
DANGUOLĘ su šeimomis giliausią liūdesio va-
landoje nuoširdžiai užjaučiame.
Aldona Juozas Kručiai.

Montrealio lietuvių visuomenės veikėjai

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI
mirus, nuoširdžią užuojautą reiškia
žmonai Petronelei, broliui Petriui, sese-
riai Onai, sūnui Albertui su šeimomis ir
dukteriai Julijai bei artimiesiems
Elzbieta ir Jonas Kardeliai.

Buv. D. L. K. Vytauto Nepriklausomo Klubo
PREZIDENTUI DOMINIKUI NORKE LIŪNUI
mirus, jo šeimai, giminės ir visus artimuo-
sius giliai užjaučia

D. L. K. Vytauto Nepriklausomo Klubo
Valdyba ir Direktoriai.

Nepailstančiam kovotojui už Lietuvos laisvę
ir už lietuviybės išlaikymą išeivijoje

A + A

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo šeimai ir artimuosius giliai užjau-
čiame ir kartu liūdime

Janina ir Gediminas Rukšėnai.

A + A DOMINIKUI NORKE LIŪNUI MIRUS,
jo žmonai PETRONELEI, dukrai JULIJAI, sū-
nui ALBERTUI ir šeimai liūdesio valandoje
reiškia giliai užuojautą

W. K. Genteman
E. P. Gerhards
V. M. Murauskai

Mūsų Kredito Unijos nariui

A + A

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, jo žmonai Petronelei, dukrai Julijai,
sūnui Albertui ir jų giminėms nuoširdžią už-
uojautą reiškia "Litas" Montrealio Lietuvių
Kredito Unijos Valdyba.

DOMINIKUI NORKE LIŪNUI

mirus, giminėms ir artimiesiems nuoširdžią
užuojautą reiškia

Birutė ir Henrikas Nagiai.

Canadian Vickers Ltd. Machine Shop pasiūlymai

- Milling Machine Operators
- Electrical Inspectors
- Radial Drill Operators
- Mechanical Fitters
- Assemblers
- Planer Operators
- Lathe Operators
- Electricians
- Vertical and Horizontal

Suinteresuotieji turi būti pilnai prityrę, sugebą naudo-
tis brėžiniais ir mokėti patys nusistatyti mašinas.

NORMALUS DIRBANČIŲJŲ SOCIALINIS
APROPINIMAS.

Kreipkitės asmeniškai Employment office
4970 Notre Dame East. Montreal, P. Q.

Penkiasdešimtojo SLA seimo suvažiavimas Čikagoje. Daugelio jo dalyvių jau nėra gyvųjų tarpe: nėra dr. Viniko, kuri matome už stalo stovintį su SLA prezidentu P. Dargiu, nėra dr. Dirmelio, kurį matome sėdint pirmoje eilėje, nėra ir daugelio kitų. Iš gyvųjų matome pp. Trečiokus, pp. Michelsonus /pirmoj ir antrojo eilės/, p. Jokubaitį, p. Indrėlėnę, giliai prie prezidiumo stalo dr. P. Grigaitį, V. Sidzikauską ir kitus, kuriuos sunku atpažinti, o sąrašo negalima buvo gauti. Bet matome, kad suvažiavimas didelis.

SUSIVENIJIMUS SUVIENYTI?

Lietuvių Katalikų Susivienijimas ir Susivienijimas Lietuvių Amerikoje šiemet mini 80 metų sukaktis. Prieš 80 metų mūsų taip menka čia inteligentijs, pamačiusi, kad lietuviai vis daugiau ištirtys ta svetima tautą, ypač lenkų tarpe, įsteigė grynai lietuvių susivienijimą, paremtą tvirtais ekonominiais pamatais. Bet vadovybės tarpe atsirado, kurie negerbė kitų narių išitikinimų ir po 15 bendro veikimo metų įvyko skilimas, ko pasėkoje mes ir šiandien, tiems patiems tikslams, turime du lietuvių susivienijimus.

Liepos mėn. įvyko jubiliejinis SLA seimas Clevelande, i rugpjūčio mėn. LKS Pittsburgėje. Katalikų seimo protokolo jau išstisus tris puslapius mes skaitėme Garsę, o SLA Tėvynėms skelbtai kaip paprastai po kelių mėnesių.

Eilinių narių tarpe vis daugiau atsiranda balsų, kad šiuos du susivienijimus reikėtų vėl sujungti į vieną. Bet centrai nori ir toliau veikti atskirai, SLA

3 kuopa buvo įnešusi seimui pasiūlymą išrinkti specialią komisiją ištirti galimybes apie sujungimą į vieną organizaciją mūsų Susivienijimo su katalikų Susivienijimu. SLA centro įstatų komisija atsakė: "Yra daug ekonominių ir kitų skirtumų. Nepriimtina".

Katalikų seime suvažiavę delegatai išsirinko sau darbo prezidiumą: prof. A. Vasaitį - pirm. M. Rudienę - M. Zujų - vicepirmininkais ir A. Poškienę - sekretoriumi. SLA seimo delegatams prezidiume nebuvo leista išsirinkti ir iš anksto buvo paskelbta: "Jubiliejiniam seimui pirmininkauja SLA prezidentas ir sekretoriauja centro sekretorė".

Katalikų seime aukos buvo renkamos ir bendriems lietuvių reikalams: Balfui, Altui, Vasario 16 gimnazijai ir k., o SLA seime aukos buvo renkamos tik grynai organizacijos ribose veikiančioms fondams.

SLA 301 kuopos visuotinis narių susirinkimas priėmė vienbalsišką nutarimą,

pasiūlyti seimui, kad SLA įstatų narių Lietuvių Fondą. Bet šitam kuopos nutarimui SLA centras nedavė eigos. Naujienos jį atsisakė dėti, net kaip valdybos apmokamą pranešimą. Reikalas paaiškėja, kai randi, kai iš SLA tautiškių centų fondo Naujienoms au

kota \$350. Vietoje rėmęs Lietuvių Fondą, SLA centras priėmė iš kapo organizacijos ribose kadaisė veikusių Tautinių Fondacijų ir jai dabar labai aktyviai renka aukas.

Katalikų susivienijimas savo nariams moka dividendus, o SLA 40 ir 142 kuopoms įnešus seimui pasiūlymą: "SLA nariai privalo gauti dividendus, kaip apdraudus kompanijos ir kitos fraternalinės organizacijos moka". Įstatų komisija atsakė: "Nepasakoma, kokių pagrindų dividendai turi būti mokami. Nepasakoma, kas bus įgalios juos paruošti. Dividendų problemas sprendimui atsisiras kaltinimu, kad jie permaži arba peraukšti. Įnešimas atmetinas".

Pagal SLA centro duomenis 1966. I. I. d. to kapi

talas yra ne kritikuoti, bet m. gauta \$117,489. Kadan gi nėra skelbiama į koki fondą šie pinigai nueina, tai SLA nariai mano, kad jie naudojami centro žmonių dienpinigiams, kelionėms, nakvynėms, reprezentacijai. Nes šių pozicijų, kiek kam išmoka, centras neskelbia.

Algu SLA centro tarnautojams 1965 m. išmokėta \$41,320.00. Kadangi šių metų seimas nutarė visiems algas pakelti 25%, tai dabar bus metams apie \$52,650. Dar atskirai mokama rinktiesiems viršininkams ir komisijoms, ir pernai tokioms išlaidoms išmokėta \$11,256.87.

Ar nebūtų gražu, jei susijungus susivienijimams pusę šių pinigų eitų lietuvių vybės ir jos kultūros išlaikymui. Tai būtų labai didelė talka Lietuvių ir Kultūros Fondams.

Kanadoje SLA turi kelias kuopas, bet jos kažkaip laikomos nelegalioje padėtyje, nes kanadiečiai negali būti renkamas į SLA pildomąją Tarybą. Kanadoje negali būti kviečiamas SLA seimas.

Mano šio rašinio tikslas yra ne kritikuoti, bet

pastebėti lietuvių susivienijimų nariams, kad "vie nybėje-galybė", kad vietoje dviejų gali būti vienas ir galingas Lietuvių Susivienijimas, kad vietoje Tėvynės ir Garso, būtų vienas, dvigubutiražu laikraštis.

P. S. Skaičiai ir citatos paimtos iš SLA knygtės "54 Seimas".

Stepas Paulauskas
SLA 301 kuopos pirm.

GABRIO-PARŠAČIO PALIKIMO BYLA

Š. m. gegužės 6 d. Corrier /Šveicarijoje/ teismas svarstė Marjos Gabrienės palikimo bylą. Turėdama galvoje, kad Juozas Gabrio-Paršaičio našlė nepalikė testamentą, teismas visą palikimą pri teisė Gabrienės seseriai, gyvenančiai Vokietijoje.

Ūkį, kuriame Gabriel gyveno kelis dešimtmečius, Marija Gabrienė pardavė po vyro mirties.

Juozo Gabrio biblioteką /laikraščius, žurnalus, knygas ir bylas, o taip pat literatūrinį palikimą/ atsiminimus/ nupirko Berne gyvenęs dr. A. Gerutis.

NE VOK! - NIE KRADNIJ!

Nors lenkai giriasi savo krikščionybės tūkstantmečiu, tačiau ta proga, kaip ir dažnai, elgiasi nekrikščioniškai. Ypač jie nusižengia septintajam Kristaus įsakymui Nevok-Nie Kradnij. Nors stipriausi įrodymai, vizos negavęs kardinolas tai lenkų po I-jo Pasaulinio karo užgrobtą Lietuvį Vilnius ir ukrainiečių Lvi

vas. Kartais ir žmonės pasako taisybę. Yra žinomas juosakis "nie czyn blz- niemu co tobie nie mlo"- nedarų artimųjų, kas tau būtų nemielia. Protingai pakoko, skelbia. Bet, kaip paprastai, dauguma lenkų ki

taip daro. Krikščionybės lenkuose pradžiotos proga, millenium pavadinta, lenkai plačiai savo, atseit "lenkiškas" v

yskelbia didžiais krikščio

nybės ir vakariečių kultūros platintojais. Ypač vyskupai, Lenkijos arkivyskupijos, rūpino Romoje, Vatikane išleisti pašto ženklus su viljos sostinės Gniezno. Giniške Lietuvos šventenybe nuo čia ir prasidėjo tūkstantmetis. Nėra nei Vroclavo, nei Plocko. Buvo jų daugy. Čikagos bažnyčiose pa

sirūpino mums paskleisti

kvietimus ir su lenkų herbu ir "Juodąja Madona"- Lenkijos Karūnos Karaliene "spalvotu atvaizdu. Arkivyskupas mus kviečia dalyvauti minėjime Saldotlauke/Soldier Field/. Nors vizos negavęs kardinolas Vyšinskis neatvyks. O Čikagos meras papuošė State gatvės žibintuvų liktarnių stulpus lenkiškomis vėlavomis, lenkišką spalvų skydais su lenkiškai įrašytais lenkiškų ir nelenkiškų miestų vardais. Ju tarpe, netoli Madison gatvės raudonu ant balto pakrašto, skelbia. Bet, kaip paprastai, dauguma lenkų ki

taip daro. Krikščionybės lenkuose pradžiotos proga, millenium pavadinta, lenkai plačiai savo, atseit "lenkiškas" v

yskelbia didžiais krikščio

nybės ir vakariečių kultūros platintojais. Ypač vyskupai, Lenkijos arkivyskupijos, rūpino Romoje, Vatikane išleisti pašto ženklus su viljos sostinės Gniezno. Giniške Lietuvos šventenybe nuo čia ir prasidėjo tūkstantmetis. Nėra nei Vroclavo, nei Plocko. Buvo jų daugy. Čikagos bažnyčiose pa

sirūpino mums paskleisti

JONAS AVYŽIUS

ROMANAS

KAIMAS KRYŽKELĖJE

43 atkarpa.

PENKTA DALIS GYVENIMAS IS NAUJO

Deja, atsiranda tokių, ir nemaža, neteisingai suprantančių iniciatyvą. Jie, patys to neįsąsąsami, ja piktnaudžiauja ir kenkia valstybiniam reikalui. Atgimimo dvasia pakėlė asmenybę in aukštesnę pakopą, todėl žmogus turi būti labiau sąmoningas, nei anksčiau, labiau politiškai subrendęs, tyresnės moralės, kad išlaikytų toje pakopoje. Dar Leninas kalbėjo... Čia Navikas sklandžiai pacitavo porą sakinių iš Lenino raštų ir nelaukai užbaigė: "Kaip tie žodžiai tinka nūnai, draugas! Vladimiras Iljičius tarytumei būtų mudviem juos parašęs."

"Prieš ketvirtą metų panašia proga jis būtų pacitavęs Staliną", - tužingai pagalvojo Martynas. O garsiai pridūrė: "Aš jums pasakysiu štai ką, draugas įgalotini: nesiskubinkite skirstyti žmones į kenkėjus ir piktnaudžiautojus pagal akių spalvą, o malonėkite pažvelgti giliau, sakysim, į širdį."

— Priimsim patarimą domėn, draugas, priimsime. — Navikas nusišaukė. Susiaurėjusios akys nukrypo į Martyną. — Bet kas daryti, kad žmogaus širdis giliai, o darbai ant delno? Tūlas prisiekinėja galvą guldas už partiją, Tarybų valdžią, o laizosi su jos priešiniais. Niekas nesistebės, jei vieną dieną jis už pačią paims intartino ypotos dukterį...

Martynas išblyško.

— Kas per užuominos?

— Jokiu užuominu, draugas — plikas faktas. — Naviko lūpose susirangė kreiva šypsenėlė. — Nūnai niekas neturi teisės to prikišti, neprikišu, bet šitokia giminytė komunisto nepuošia.

Martynas nusišluostė ūmai išprakaitavusią kaktą.

— Kas būtų prieš kukurūzų planą, jei turėtume tinkamos žemės ir trąšų? — Jam atrodė, lyg tuos žodžius ištartė kažkas kitas. Navikas jau žiūrėjo kažkur į šalį, bet Martynas tebejautė neįtikėtiną, mėsinejančią įgalotinio žvilgsnį, kuriame atsispindėjo atviras grąsinimas. — Duokit trąšų papildomai nors penkiasdešimt tonų, per pusantros savaitės bus kukurūzų planas. Negalite? Tai kam kalbėti...

— Visi tik: trąšos, trąšos, trąšos! Maža trąšų, reikia trąšų, duokit trąšų, jei negausim trąšų. Žemi derliai, sužlugdyti gamybiniai planai — viskas stengiamasi nūnai pateisinti trąšų stoka. Patogu arkliukas, draugas... Labai prie širdies tiems, kurie eina lengviausio pasipriešinimo keliu. Aš nenoriu primesti kitam savo valios, draugas. Prašau mano pastabas priimti ne kaip insakymą, o kaip brolišką patarimą. Toleikis, suprantama, lengvabūdiškai pasielgė. Pažiūrėkim, ar kukurūzams tikrai tinkamos žemės nėra, būtinai reikia trąšų? Pradėkim nuo Kepelių brigados. Gražiausias laukas juodo pūdymo. Patręštas, aparti mėšlai. Keturiasdešimt hektarų...

— O žiemkenčių sėjos planas? Gal rudenį nebesėsiame duoninių?

— Kas nūnai svarbiau? Kukurūzai ar duoniniai? Kieno klausimą partija iškėlė in pirmą planą? — atlaidžiai paklausė Navikas ir, nesulaukęs atsakymo, tęsė toliau: — Varnėnų brigadoje, kiek man žinoma, dar nepasodinite bulvių. Vėl dvidešimt hektarų. Toleikis prisėjo mišinio žaliame pūdyme, kur reikia ir nereikia. Kam jo tiek, jei praplečiame kukurūzų plotus? Aš, būdamas tavo vietoje, išardčiau Liepgrinių brigadoje tą penkiolika hektarų mišinio, kurį Toleikis pasėjo bandymams numėšluotoj žemėj...

Martynas išsigančęs pažvelgė į Naviką. Ne, įgalotinis nejuokauja. Jo veidas spinduliuoja kaip nušveistas skatikas. Ameriką atrado!

— O trys tonos sėklos?! — pašoko Martynas. — O darbas? Kas atlygins nuostolius?

— Kukurūzai atlygins, draugas. Pašariniais vienetais, kaip auksu banknotus, padengsite visus nuostolius. Šiandien apžiūrėjau jūsų žiemkenčius. Neblogi, bet ne visi. Palei Akmenis Varčią yra gabalų, kad gaila žiūrėti. Vargu susigrą-

žinsite sėklą. Aš išardiau tą lauką nuo Maironių...

— Ar jūs pagalvojote, ką kalbate? — Martynas nusi-

gręžė. Jis visas drebėjo iš pasipiktinimo. — Kalbu, kaip aš padaryčiau, jei būčiau pirmininkas. O tu daryk, kaip išmanai. Aš pasakiau savo nuomonę. Gali su ja sutikti ar nesutikti. Tavo reikalas, draugas. Bet jeigu kas, nesakyk, kad rajkomo įgalotinis tylėjo ir žiūrėjo, kaip žlugdomas kukurūzų sėjos planas.

Navikas nusišaukė ir, išnirpdamas nosį, nuėjo prie motociklo.

Martynas sėdėjo sugniužęs po skaityklos langu ir rūkė popirosą po popirosą. Išbėgo Vingėla: Iš Viešvilės prašą prie telefono. Martynas pasiuntė sąskaitininką po velnių, užsidedę paskutinį popirosą ir išvažiavo namo. Iki vakaro toloka, bet šiandien tegu jo nebelaukia raštinėje. Plėšykis ne-

sipilęs, vis tiek niekam neįtiksi. Tau atrodo, kad taip geriau. Suki galvą, stengiesi, neužmiegi per naktis. Atsiranda gudragalvis, per minutę išsprendžia problemą, prieš kurią tu buvai bejėgis, ir džiaukis sveikas, apvainikuotas kvailio vainiku. Išarti juodą pūdymą, išarti mišinį, išarti rugius... Ar ne beprotis? Nuo tokių kalbų apsvaigsti labiau, negu išgėręs puslitrį. Nieko žmogus nebenori, tik užsikloti galvą in miegoti, miegoti, miegoti... Velnio visi telefono skambučiai, suvestinės, visi išmintingi patarėjai! Viskas velniop! Velnio! Velnio! "Duokit papildomai trąšų, per pusantros savaitės bus kukurūzų planas..." Koks nelabasis ištraukė tuos kvailius žodžius iš gerklės? Gal prasiarė juokais, žinodamas, kad toks reikalavimas neįvykdomas, taigi atpuola ir išpareigojimas? O gal tą mintį pakiso dar neišblėsęs įspūdis pasikalbėjimo su Bistochodovu? Tur būt, ir viena, ir kita. Tačiau ar būtų tai atsitikę, jeigu jo tvirtas nusistatymas nebūtų susvyravęs, pagrauztas abejojimo kirmino? "Duokit trąšų!" Prieš kelias dienas jis būtų pridūręs: "Pridėkit darbo rankų..." Dar anksčiau jis nebūtų sutikęs su jokiais sąlygomis, o šiandien... Stebinanti pažanga! Tokiais tempais einant, greitai teliks plikas išpareigojimas, ir jis klusniai pakels aukštyn rankas... Bet ne! Ne! Kol kas neišėjo iš proto. Dėkui Dievui. Dar turi savo nusistatymą. Tad gana! Daugiau apie tai ne žodžio! Geriau galvokim apie ką

Nukelta į 4 psl.

St. Dirmantas.

12-tosios Kanados Lietuvių Dienos proga Toronte Šv. Jono parapijos patalpose buvo suruošta skulptoriaus Dagio ir tapytojo J. Pautieniaus dailės darbų paroda. Parodoje matome visuomenininką J. R. Šimanavičių ir svečią iš Bostono p. Blūmas.

Toronto lietuvių šokių grupė "Gintaras" dalyvavo 12-je Kanados Lietuvių dienoje, šokiams vadovauja dabar p. Karasiejus. "Gintaras" gražiai šoko. Foto P. Dabkaus.

KULTŪRINĖ KRONIKA

VINCO KRĖVĖS LITERATŪROS PREMIJA PASKIRTA KOSTUI OSTRAUSKUI

Šių metų rugsėjo 7 dieną, šeštoji Vinco Krėvės premija /500 dol./ paskirta dramaturgui Kostui Ostrauskui už dramų knygą "Žaliojo lankelė".

Premija, kuri skiriama Akademino sambūrio Montrealyje, iškiliol yra gavę šie mūsų rašytojai: J. Ais-

tis, J. Mekas, M. Katiliškis, V. Ramonas ir A. Mackus. Ši literatūros premija pirmą kartą išelvijos istorijoje /neškaitant konkursinių laimėjimų/ paskirta už dramos veiklą.

Jury komisiją sudarė: pirmininkas dr. H. Nagys, sekretorė dr. I. Gražytė, na-

riai - V. A. Jonynas, K. Bar-
teška ir K. Keturka.

Jury komisija, laikydamasi premijos skyrimo nuostatų, nesvarstė jau premijuotų knygų, visos kūrybos rinkinių bei pomirtinių veikalų.

Premija paskirta ši kartą už 1963, 1964 ir 1965 metų laikotarpį.

Premijos įteikimo iškilmės ir vakaras įvyks 1966 m. rugsėjo 24 d. Montrealyje /šeštadienį 7.30 vakaro/ dalyvaujant Bostono vyrų sekstetui ir pačiam laureatui. Liet. Akad. Sambūris.

NEAKIVAIZDINIS LITUANISTIKOS DĖSTYMAS

Pedagoginis Lituaniškosios Institutas, kuris veikia Čikagoje, jau nuo 1962 metų tame Institute einamus dalykus dėsto ir neakivaizdinio bei korespondencinio būdu. Dėstomieji dalykai yra šie:

1. Lietuvių kalba: bendrinė lietuvių kalba ir specialiniai jos kursai /lietuvių kalbos fonologija ir fonetika, morfologija, akcentologija, dialektologija ir lietuvių kalbos istorija.

2. Lietuvių literatūra:

lietuvių liaudies poezijos žanrai, literatūrinės srovės ir jų atgarsiai lietuvių literatūroje.

3. Lietuvių tautos istorija: Lietuvos istorijos šaltiniai ir periodizacija, Lietuvos kaimyninių kraštų istorijos bruožai, Lietuvos kultūros istorija, Lietuvos istorijos problemos, lietuvių istorijos metodologija, pasaulio lietuvių istorija.

4. Aukščiausi minėtų dalykų dėstymo metodikos, mokyklinė praktika ir kiti papildomieji kursai /psichopedagogika, žurnalistika, Lietuvos menas, Lietuvos etnografija/.

Studentai priimami asmenys, baigę aukštesniąsias arba tolygias lituanistines mokyklas.

Tokių mokyklų nebaigusiems, bet norintiems jas baigti, neakivaizdinio būdu dėstomas aukštesniosios lituanistinės mokyklos kursas.

Be viso būrio kvalifikuotų dėstytojų, neakivaizdiniame dėstyme dirba šie profesoriai: dr. Jonas Ballys, dr. Jonas Grinius /Vokietija/, dr. Albinas Liaugminas, dr. Henrikas Nagys /Kanada/, dr. Pranas Skardžius, dr. Vanda Sruogienė. Neakivaizdines lituanistinių dalykų studijas galima pradėti bet kada ir bet kame gyvenantiems lietuviams.

Smulkesnės informacijos reikalu prašoma kreiptis adresu: P. L. Institutas, 5620 S. Claremont Ave. Chicago, Ill., 60636. Instituto Vadovybė.

Buenos Aires.

TREJOS DEVENERIOS

VEDA DR. GUMBAS

SKONIŲ SKIRTUMAS

- Man patinka gult ir kelt su vištomis. O tau? - klausia viena.
- O man smagiau savo lovoje, - atsako kita, nesupratusi klausimo.

RIMTA PRIEŽASTIS

- Sakai, baigi apkursti? Tai kodėl neini pas gydytoją?

- Reiktų. Bet dar palauksiu, kol sūnus paliaus groti akordeonu...

Teisėgali patarlė sako: "Nepamesk keltlo dėl takelio".

ESTI DAUG BLOGIAU

Kalbasi dvi bičiulės: - Jau dvi valandos, kai ieškau savo vyro ir negaliu surasti, - skundžiasi viena ponia.

- Tai niekis, - godžia ją draugė. - Aš štai vyro ieškau jau dvidešimt dešimt metų ir vis nerandu.

LAIMINGIAUSI

- Dvidešimt penkerius metus mano žmona ir aš buvome laimingiausi žmonės.

- O kaip vėliau atsitiko? - Apsivedėme...

Dail. V. Vizgirda apie parodą Vilniuj

Tik paaiškėjus, kad Dailės muziejuje Vilniuje dabar vyksta dail. Viktoro Vizgirdos, gyvenančio Bostone, dailės darbų paroda, Naujosios Anglijos lietuvių visuomeninės ir kultūrinės radijo programos "Laisvės Varpo" vedėjas Petras Viščinis kreipėsi į dail. V. Vizgirdą su eile klausimų, į kuriuos jis atsakė "Pasikalbėjimas lygiai įdomus visiems, kurie siejosi Lietuvos kultūriniais ir politiniais reikalais. Todėl žemiau pateikiame įdomesni" jo ištraukų, pasinaudodami Dirvos rinkiniu.

Dail. Viktoras Vizgirda

Ar dailės muziejuje Vilniuje, dabar vykstanti Jūsų kūrinių paroda, surengta su Jūsų žinia ir sutikimu ar ne?

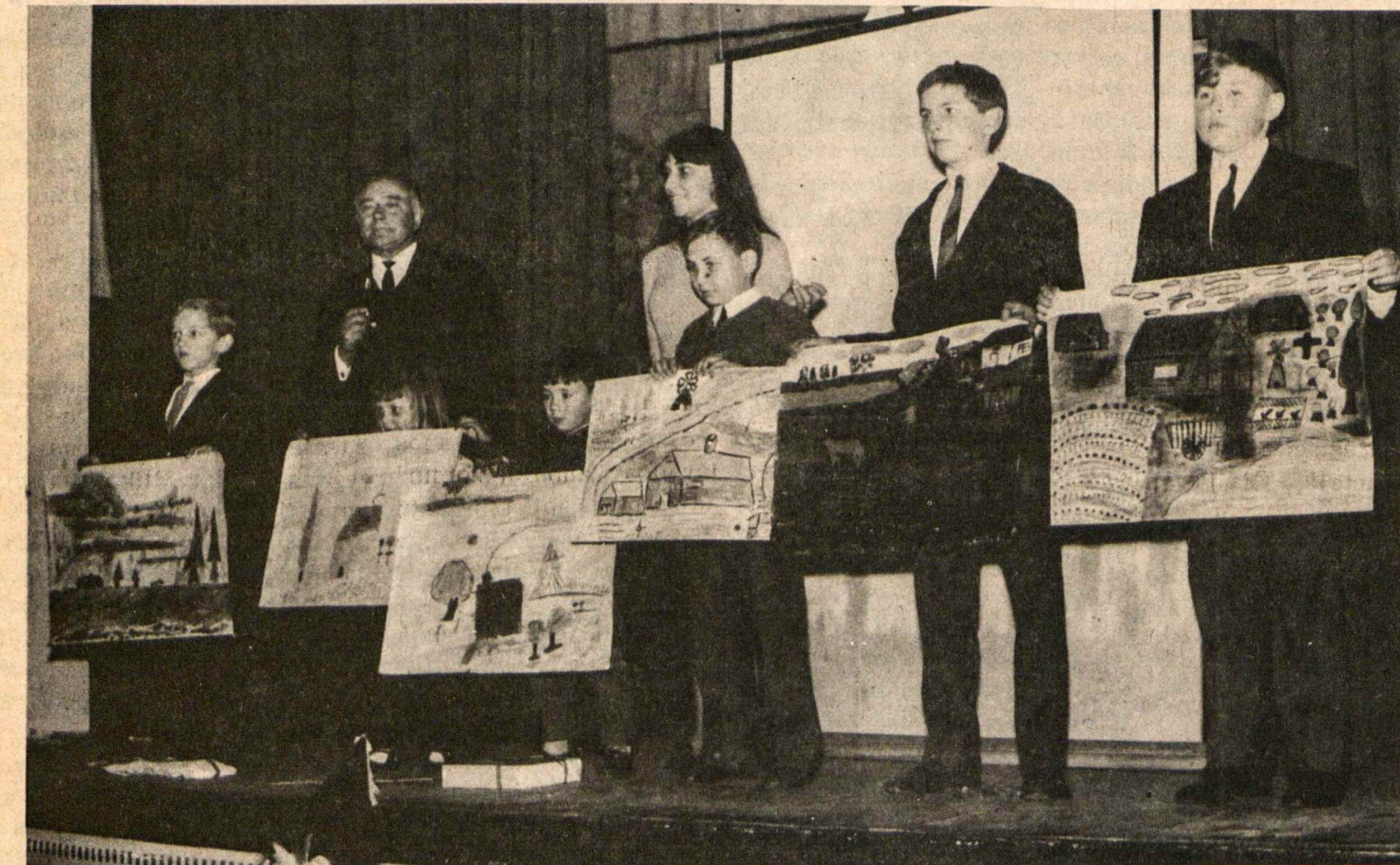
Grižęs iš atostogų, sužinojau, kad mano paroda Vilniaus dailės muziejuje jau atidaryta. Taigi, mano paroda Vilniuje man yra tokia pat staigmena, kaip ir Jums. Skirtumas tik tas, kad apie jos numatomą rengimą aš sužinojau pora savaitių anksčiau. Dabar rengiuosi aplankyti Lietuvą, nors ir nežinau, kada tas bus, nes neturiu.

Surengtoje parodoje išstatyti tik tie Jūsų darbai, kurie liko Lietuvoje, ar joje taip pat yra darbų, kuriuos sukūrėte jau būdamas Amerikoje?

Jokių darbų iš čia nesu siuntęs, ir niekas to manęs neprašė. Iš tikro neturiu supratimo, kurie iš likusių darbų yra išstatyti, o kurie ne. Numanau, kad parodos pagrindą sudaro iki šiol muziejų archyvuose ir mano giminių sandėliuose sukrauti darbai, o taip pat buvusių draugų dailininkų nuosavybėje esantieji darbai.

Kaip suderinti Jūsų parodos surengimą su Jūsų kūrybos neigiamu įvertinimu Tarybinėje lietuvių enciklopedijoje?

Tas klausimas man atrodo yra daug platesnis, liečiantis ne vien enciklopediją. Dabartinėje Lietuvoje, Nepriklausomybės laikotarpiu ir svetur pasitraukusių menininkų menas buvo vertinamas kaip formalistinis, buržuazinis ir hedonistinis menas, nors tėvynėje pasilikusių dailininkų to laikotarpio kūryba dažnu atveju visokiais būdais tokio vertinimo buvo aplenkiama. Tik pastaruoju metu pastebime labiau objektyvių pažiūrų į Nepriklausomybės laikotarpio lietuvių menininkų kūrybą. Praeitų metų lapkričio mėnesį "Literatūra ir menas" paskelbė S. Budrio straipsnį, vardu "Dailės palikimas reikalauja gilesnio vertinimo", kuriame kritikuojami Lietuvos TSR istorijos trečio tomo J. Jurginio perdauktas neigiamas atsiliepimai apie "Ars" kolektyvą, Nepriklausomuosius dailininkus ir iš vis paviršutiniškas žvilgsnis į Nepriklausomybės laikotarpio dailę, nedaviant joms jokių aprašų. Tarybinės lietuvių enciklopedijos pirmojo tomo "Grafika" žodyje P. Augiaus, A. Dargio, V. K. Jonyno, V. Petravičiaus, T. Valiaus ir R. Viesulo pavardės visai nepaminėtos, bet neseniai išėjusioje A. Savicko knygoje "Peizažas lietuvių tapyboje" jau lygiomis teisėmis nagrinėjami A. Galdiko, C. Janušo, P. Fuzino, A. Varno ir mano darbai. Yra jau Galdiko ir mano peizažų spalvotos reprodukcijos ir visa eilė vienspalvių nuotraukų kitų dailininkų. Jeigu mus ima apmaudas, kada politiniais sumetimais ignoruojami lietuvių kultūriniai laimėjimai, tai gal reiktų džiaugtis, kada, jau virš dvidešimt metų kabančiam debesyje, atsiranda bent šiek tiek tokios prošvaistės.

Argentinos lietuvių centre. Ožinskienės paruošti, padavinavo. Vaikų piešinių — Kaip aš jį-tis. Grupėje B 7 — 10 m. R. Bie-
Rugpjūčio 7, kopijė AL Cent-Papartyno himną ir Mamytė ma-
tre buvo suruošta Vaikų Dienosne barė...
šventė. Teisų fakult. stud. Glo- Pajacais (juokdariais), kurie Centro vicepirmininkas Ant. Mi-
rijai Jasuitytei ir Luis Lemberiui pravedė linksmus žaidimus susiūnas Garbės Nariai E. Ryselie-Mičiūdas parodė peršviečiamus
vadovaujant pravesta įdomi pro-vaikais, buvo — R. Rukšėnaitė, nė ir Jn-Gradeckas. M. Zavičkie-paveikslus iš ankstyvesnių vaikų
grama su lėlių teatru, juokda-V. Žiukaitė, ir geroji laumė — nė, M. Žiukienė. Grupėje A —
riais, vaikišiais vaikams ir suau-V. Jasuitytė. Lėlių teatrui vado- nuo 4 iki 5 metų amžiaus — lai-
gusiems. Užkandžiai, jaunamar-vavo stud. G. Jasuitytė, dalyvau-mėjo 1-mą vietą Claudio Lopez-
čių pagaminti, buvo skanūs ir į-jant, A. Melnikaitė, stud. N. Mi-2-rą Claudia Urbanavičiūtė-Mu-
vairūs. Laikė vaikių vaikučiai, Osiūnaitei ir M. Ūsonytei.

KAIMAS KRYŽKEJĖJE Atkelta iš 3 psl.

kita. Sakysim, apie daržą. Šiandien prieš pusryčius Gaigalas atarė bulves. Reikia pereiti vagas ir nuvalyti daigus nuo grumstų.

Ieva prie šulinio mazgojosi kojas.

— Buvau daržė, — tarė Martynas. — Radau, iš grumstų sukratę bokštelių ir dviejų žmonių pėdas. Vienos pėdos vaiko, o kitos... Kam to reikėjo, Ieva?

— Yra ir trečio žmogaus pėdos, — atsakė Ieva, nepakeldama galvos. — Abidvi su Gaigaliene atitaisėme tavo bulves. Gaigalai jaučiasi esą skolingi už kambarį.

— Gaigalai? Gal būt. Bet kuo čia dėta Toleikienė?

Ieva atsitiesė ir nusiminusi pažvelgė į jį. Nuo išskęstų rankų pirštų lašėjo vanduo.

— Nepagalvojau, kad užsigausi. — Jos balse nuskambėjo nuosirdus apgalvestavimas. Nelaimė paliko gilią antspaudą jos veide: buvo labiau išblyškusi, negu anksčiau; didelėse juodose akyse — dabar jos atrodė dar didesnės — atspindėjo naujas bruožas, kuris romiai, nuolankiai, bet kartu nepatenkintai veido išraiškai teikė kažko maištaujančio, raginančio kažkam ryžtis.

Ko man užsigauti ant tavęs, Ieva? Už ką? — sumišo Martynas, susigėdęs savo šiurkštumo. — Aš tik dėl to, kad tau ir be manęs iki kaklo rūpesčių.

Jos lūpose šmėtelėjo kažkas panašaus į šypseną, bet Martynas buvo tikras, kad taip tik pasirodė: po Arvydo sumušimo nė karto nebuvo matęs Ievos juokiantis.

Tu negali manęs apsiminti, Martynai, pats žinai. Ką dėl tavęs bepadarėčiau, niekada nebūtų per daug. — Lengvas rausvumas išmūšė skruostus, tarant tuos žodžius; ji skubiai pasilenkė, slėpdama susijaudinimą, ir toliau mazgojosi

kojas.

— Mano vietoje kiekvienas būtų taip padaręs. Aš niekuo nerizikavau, — kukliai, bet nenuosirdžiai atsakė Martynas.

Ieva suvertė ant kojų vandens likutį. Tuščias kibiras nuriedėjo nuotakai vejele į žasiukų būrį, kurie turkėsi vandens pribėgusiose duobutėse. Pūkuoti gelsvi kamuoliukai cypdami pabiro į šalis. Ievos blauzdos, švelniai apdegintos pavasario saulės, irgi buvo gelsvos, su auksiniu atspalviu, kaip tie neapsiplunksnavę žasiukai; ant jų blizgėjo riebus vandens lašai.

„Kodėl ji ne Goda?..“ — pagalvojo Martynas. Atrodo, ji pastebėjo, kad jis per ilgai žiūri į kojas. Nusigrėžė ir apsimetė susidomėjęs apleistu gandrulizdžiu, kuris, kaip didžiulė kepurė, kūpojo nudžiūvusiam topolyje prie kūdros. Ant kaulėtų medžio šakų geso paskutiniai besileidžiančios saulės spinduliai.

— Ieva, — pratarė Martynas neatsisukdamas. — Tokiu metu gal netinka apie tai kalbėti. Arvydas ligoninėje ir visa kita... Gali pagalvoti, kad noriu išnaudoti tavo draugiškumą. Jeigu tau nepatogu, drąsiai atsakyk — aš nesupraksiu.

Ji sutrikusi pažvelgė į jį.

— Be abejo, galėčiau susitarti su Gaigaliene, bet kas žino, kiek Gaigalai čia begyvens? Tiesa, apie išvažiavimą į durpyną Klemas nieko nebešneka, na, nežinia, kas vieną dieną gali jam šauti į galvą. O, be to, mažas vaikas, gyvuliai, daržas. Norėčiau pas tave valgyti, Ieva. Šileikų pragare staciai nebeapkenčiama.

— Reikėjo iš karto taip padaryti. — nuosirdžiai apsidžiaugė Ieva. — Norėjau pati pasiūlyti, bet pabijojau neįtikinti. — Juk nesu lankiusi jokių šeiminių kursų.

Ji tai pasakė taip rimtai, kad Martynas negalėjo susivaldyti nemusijuokęs.

— Aš pripratęs pietums suvalgyti pašildytus pusryčius, o jei randu šaltus, moku pats pasišildyti.

— Kol Arvydas... buvo, visada virdavau pietus, nors

dažnai suvalgydavome juos tik vakare.

— Seninio kalendoriaus lapelyje atsitiktinai perskaičiau rytiečių patarlę: „Pusryčius suvalgyk pats, pietus pasidalink su draugu, vakarienę atiduok priešui.“ Mes, lietuviai kaimiečiai, darome priešingai: pusryčius pasidalijame su draugu, nes nėra laiko vienam suvalgyti, pietus dažnai atiduodame priešui, nes moterys neturi laiko išvirti, o vakarienės prisikėsimė, kiek lenda, nesgi kartą reikia sveikam žmogui pavalgyti. Aš sutinku prisiderinti prie to būdo, kuris tau patogesnis, Ieva, — pajaukavo Martynas.

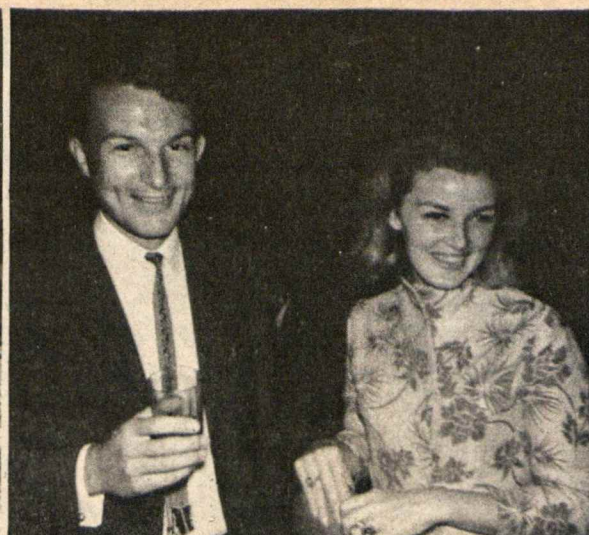
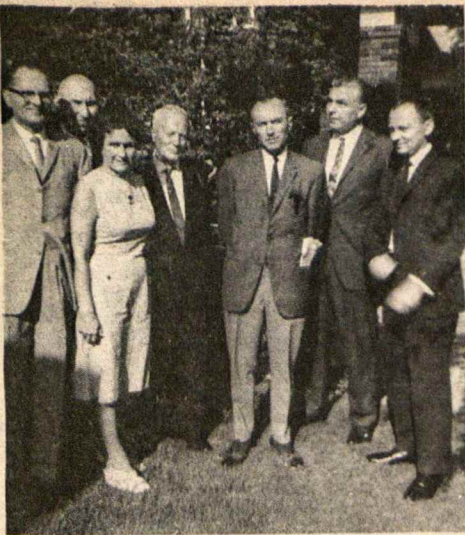
— Pradėsiu vėl virti pietus. Laiko dabar turiu per akis. — Paskutiniuose jos žodžiuose nuskambėjo karti ironija. — O šandien vakarienės išgersim saldaus pieno. Vėlu ko kita bešgalvoti.

Tiedu nuėjo į vidų. Martynas žingsniavo, truputį atsilikęs, iš paskos. Jis žiūrėjo į jos kadaisę grakščią figūrą, aptemptą juoda suknele; matė šviesų kaklo ruoželį, kukliai apkirptus kaštoninius plaukus, natūralią eiseną pavargusios moters, kuri tartum neįjautė iš paskos sekančio vyro žvilgsnio, ir kažkodėl prisiminė savo motiną, kai jam buvo kokie šešeri metai amžiaus. Motina buvo mirusi; metai po metų vis rečiau ją prisimindavo, bet visada prisimindavo jauną, apsirėngusią juodais gedulo drabužiais, prisisunkusiais vaikinio šermenu kvapo. Tik po kiek metų jis galėjo tinkamai ją įvertinti, įsigyventi į sunkią jos, jaunos našlės, dalį. Jam atrodė, kad jis per mažai ją mylėjo, nepakankamai buvo atidus, jautrus, dažnai užgaudavo ir, pagalvojus apie tai, širdį suspausdavo gailės ir skaudus negrąžinamo nuostolio pajutimas.

Martynas susigretino su Ieva ir ištraukė ją iš rankos tuščią kibirą.

— Aš prisiminiau savo motiną, — sumurmėjo jis, dar labiau nustebindamas ją.

Daugiau bus.

Lietuvių dienos proga pas pp. Adomavičius įvyko pasitarimas spaudos klausimais. Kairėje matome pasitarimo dalyvius: L. ir I. Adomavičius, J. Kardelj, S. Banelį, P. Paukštaitį, S. Pranckiną ir A. Banelį. Paveikslė į dešinę matome Sv. Jono parapijos klebonijoje Klebono kun. P. Ažubalo priėmimo dalį svečių: P. Alšėną, pp. Aug. Kuolus, pp. B. driūnus, pp. Z. muidzinus Kleboną P. Ažubalį ir pp. Smilgevičius. Visai kairėje - Toronto išrinktoji L. lietuvaitė ir Jaunimo Kongresą poetė Šveždaitė ir St. Vaštokas, subuvime.

E. KARDELIENĖ

ATOSTOGAUJANT

Visi mes šen ar ten atostogaujame, bet atostogoms vieta pasirinkti ne lengva. Šiam tikslui, manau, gali pasitarnauti spauda, - todėl ir bandau su N.L. skaitytojais pasidalinti kai kuriomis atostogų patirtimis.

Ir vėl atėjo karšta vasara, ir vėl atostogos. Leido si viskeliuoti poilsio ir visus pasaulio kraštus. Vien čia pat Kanadoje, kiti Ameriką, daugelis nukeliauja į Europą ir net aplanko Lietuvą. Visi ieško poilsio nuo sunkių žiemos šalčių ir dar sunkesnių darbų. Skrenda lėktuvais, plaukia laivais, važiuoja nuosavomis mašinomis ar autobusais. Kokia priemonė bekeliautui, visur pilna žmonių, visur iš anksto reikia padaryti rezervaciją, nes nebus tau vietos atsisėsti, jei nevažiuoji sa-

vo mašina.

Šiemet pasileidžiau vasaroti į Kennebunkport, Maine, prie pačio Atlanto Tėvų Pranciškonų centran.

Patogiausia ten važiuoti savo mašina arba autobusu Greyhound.

Kaip ir anuomet į Cape Codą, neša mane tas Piliakas šuniukas iš Montreallio ir šiemet. Mūsų kanadietis šoferis su keleiviais mandagiai pasisveikina ir važiuojant per garbiakalbį mums prancūzų ir anglų kalbomis aiškina pravažiuojamas vietas. Parodo į kairę Pasaulinė 1967 m. parodai statomus paviljonus, tiltus, metro ir t.t.

Važiuojant pro Champlain ežerą, pasako, kad tai yra labai didelis ežeras, 12 mylių šioje vietoje plėšio.

Besidairydami į visas puses ir nepajutome, kaip privažiavome USA sieną. Į mus pasitikusį amerikiečių muitininką mūsų šoferis linksmam prabilo: "Good morning Sir, štai aš jums atvežiau 33 beauti'ul people from Montreal"...

Į tokį linksmą ir mandagų pasisveikinimą amerikonas tik pramurmėjo savo tradicinį "okey", ir pradėjo tikrinti dokumentus. Paskui klausia kur ir ko kiutikslu važiuoji, kiek laikobūsi Amerikoje ir, svarbiausia, kaip grįši namo? Atsakiau, kad tuo pačiu autobusu. Nepatikėjo. Parodė dar ir bilietą. Kai pamatė, kad yra bilietas ir atgal, tada leido važiuoti toliau.

Atrodo, muitininkų didžiausias rūpesnis, kad Dieve gink, niekas nepasitiktų Amerikoje. Kai anuomet neturėjau bilieto atgal, nes susitariau grįžti pp. Viliušį, kurie vasarą jo tame pat Cape Code, mašina, tai turėjau parodyti daug "chabrabasties" /anot vieno humoristinio laikraščio/ besilaikindama ir visai įtikindama muitininką, kad tikrai grįšiu į Montrealį.

Iš daugybės keleivių la-gaminų buvo patikrinti tik 1, ir procedūra prie stenos buvo baigta.

Važiuojant toliau su savo linksmuoju šoferiu iki St. Albans. Čia jis atsisveikino, palinkėjo laimingos kelionės, gerų atostogų, padė

kavojo už draugiškumą ir pasakė, kad jam buvę labai malonu su mumis keliauti, o dabar jis perduosias vairavimą amerikoniui. Malonnis buvo, kad mūsų kanadietis šoferis toks džentelmenas.

Čia, išgėrė kavos, po pusės valandos keliavome su nauju šoferiu. Amerikonas šoferis pirmiausia mus sušaukė, atsėdė prie vairo ir pasileido tolyn. Važiavo jis labai gerai, labai tiksliai pildydamas visus kelyje pažymėtus nurodymus. Važiuojant į kalmus, labai vingiuotu keliu, gal todėl jis neperžengė 55 mylių greičio.

Bet į mus nepratarė nė vieno žodžio, tarsi autobuse nieko nebūtų, tik jis vienas. Jis vairavo nuo 12 v. iki 5 v. vakaro.

Važiuojame iki Johnsbury miesto ir toliau pradame kilti į Baltuosius kalnus. Kelias labai vingiuotas. Nepaprastai gražios apylinkės. Pulkios vilos su išskeltom vėliavom. Daug pakelės motelių ir didelių hotelių. Čia jau kalnų oras ir vasarą čia sveika ir gražu vasaroti, o žiemą pačiuoči pažinūjomis. Daug gražių ežerų, miškų. Kai privažiuojame Crawford Notch, mums lėdžia išlipti iš autobuso ir pabūti pusę valandos.

Išvydame žavingą gamtos grožį. Aplink labai aukšti uolėti kalnai, apaugę miškais. Čia pat zoologijos sodas, kur galima

Mt. Osceola and Scur Ridge—White Mountains, N.H. Baltieji kalnai.

GEORGE LAVINSKAS

ALLSTATE INSURANCE
VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMAS.

268 - 2nd Ave., LaSalle. Tel: 366-5309.

Universal Cleaners & Tailors

- Valau ir taisau vyriškus ir moteriškus drabužius.
- Siuvu naujus pagal užsakymus vyriškus paltus, kostiumus ir kelnės.
- Aukštos kokybės medžiagos.

239 FOURTH AVENUE B. KIRSTUKAS
(at Wellington St.) Tel. 769-2941

Baltica Investment Corp.

Autorizuotas kapitalas \$ 120.000
J. Skucas, Prez. RA 2-6152 6966-44 Ave. Rsm.
Superkame sklypus ir žemę Montrealyje bei apylinkėse.
Už indėlius mokame 8% dividendų

Tel. 525-8971

Tony's Photo Studio

PORTRETAI - VEDYBOS - KRIKSTYNOS

SUKAKTUVES - MAZAMECIAMS

IVAIRIOS PROGOS

1920 Frontenac St. Montreal, P. Q. T. Laurinaitis

LaSALLE AUTO SPECIALIST Reg'd

SAV. G. DESROCHERS

Taisau ir dažau lengvas mašinas
7717 GEORGE LASALLE, QUE.
(Priešais „Nepriklausomos Lietuvos“ redakciją)
Tel.: garažo 366-0500
namų 366-4203

BALTIC WOODWORK CO.

DAROMOS ĮVAIRIOS DURYS, LANGAI, VIRTUVES KABINAI.

IR KITI ĮVAIRIOS MEDŽIO DIRBINIAI.

K. KIAUSAS ir J. SIAUCIULIS.

Adresas: 547 Lafleur Str., LaSalle.

Montreal, P. Q.

Tel. DO 6-3884.

ME 7-6727

DE LUXE CLEANERS

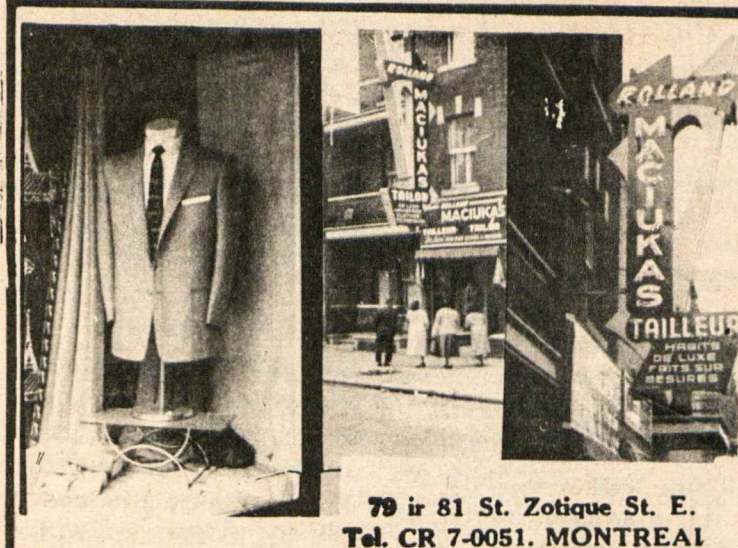
Sav. P. RUTKAUSKAS

117-6th Avenue, Lachine.

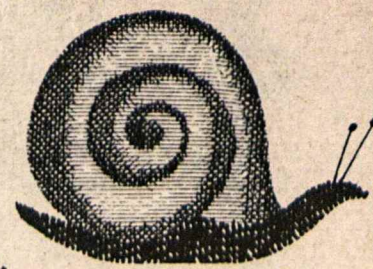
BELLAZZI - LAMY, INC.

DO 6-6941 7682 Champlain Blvd. LaSalle
Įvairi medžio statybinė medžiaga. Durys, langų rėmai.
Insuliacija, Ten - Test, Masonite, statybinis popieris.

79 ir 81 St. Zotique St. E.
Tel. CR 7-0051. MONTREAL

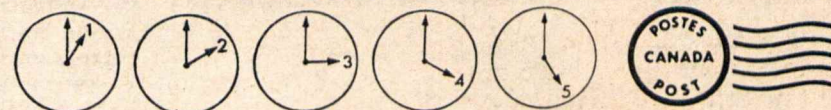

why be a snail with your office mail?

pagreitinsite kelionę laiš-
kų įmesdamas juos pašto

dėžutėn dažnai ir tai darbo metu

Del pašto informaciją žiūrėkite į telefonų knygos geltonos puslapius.

Du svarbūs klausimai

RAŠO PETRAS BŪTĖNAS

Antrasis klausimas. "Valstybiškai susitvarkius" agresorius? Čia yra neigiamai įmaišyti ir šių temų, taigi į šalį nenukry. Pirmasis klausimas. Ką tuo reikalu periodikoje pasakė yra, anot "Pasaulio Lietuvis", Ed. Karnėnas ir Algirdas M. Budreckis, tarpusavyje šiek tiek pasipolelizavę, tai visiems prieinama ir žinoma, jei skaityta. Bet PLB Valdyboje Lietuvos valstybės pradžios "vienas pasisakymas yra istoriko, ir jo išvada yra tokia". Paties pasisakymo de ja ir nuostabu, nėra išspausdinto, o ta išspausdintoji išvadėlė yra trumputė, apyptinė ir, svarbiausia, išspausdinta vietomis klaidinant, - taigi yra anonimo. Ir todėl dėl tos anons išvados "anonimiškumo" neišsismoka apie 1219 metų metraštinį sutarties aprašą iš esmės čia kalbėti. Ši tą "epaliesiu" tik iš istoriko anonimo išvados, Turku pasakyti, kad lygiai prieš metus iš kelių teko girdėti panašią išvadą, esą, kilusią iš istorikų sferos.

Geriau šit ką žinoti: 1/1219 metų data yra ne sutarties pasirašymo, bet rytinių slavų Galičo-Volunės / Cholmo metraštininko / metraščio aprašodama. Gi pati sutartis, aišku, pasirašyta anksčiau: arba 1213 metais, arba ir dar anksčiau. Tai kaip tada būtų su priešmindauginės Lietuvos valstybės įsikūrimo data, jei valstybės pradžios datai siūlom: 1219 arba net 1250-1251-1253 metai? 2/1219 metų ir ankstesnės datos yra dar priešmindauginės Lietuvos valstybės laikotarpio, kurio tokio vis dar nelinkęs pripažinti bent kažkurie specialistai profesionalai istorikai, - žinoma, mūsiečiai, o svetimi jie iš to tik džiaugėsi ir džiaugiasi. Iš ko ir kaip ta valstybė, jei ji dar nesanti buvusios valstybės savaisiais resursais galėjo kovoti iš visų keturių pusių prieš "visu keturiu pusiu" vad. per 10 minučių atvežė mane į Kennebunk portą? Tėvų Pranciškonų centrą, kuris vasarą naudojamas kaip vasarvietė. /B.d./

PRANESAMA APIE NAUJĄ GYDOMĄJĄ MEDŽIAGĄ

Tai yra ypatinga gydomoji medžiaga, įrodžiusi galią sutraukti hemorojus ir pataisyti sugadintus audinius.

Pagarbės tyrimų institutas atrado nepaprastą gydomąją medžiagą, sugebantią sutraukti hemorojus be skausmo. Ji per keletą minučių sumažina niežėjimą ir nepatogumus bei pagreitina uždegimo pažeistų audinių gijimą.

Visais naudojimo atvejais, švelniant skausmams, įvykdo hemorojų susitraukimas.

Tačiau visų svarbiausia - rezultatai būdavo tokie nuostabūs, kad šis pagerėjimas tęsdavosi daugelį mėnesių.

To buvo pasiekta naudojant gydomąją medžiagą Bio Dyne, kuri greitai padeda užgyti pažeistoms celiams ir sužadina naujų audinių augimą.

Dabar Bio - Dyne galima gauti kremo bei lazdelės formose "Preparation H" vardu. Prašykite visose vaistinėse. Pasitenkinimas - arba grąžinami pinigai.

FILATELISTŲ ŽINIAI

PERKU NEPRIKLAUSOMOS LIETUVOS
PAŠTO ŽENKLUS - VOKUS - ATVIKUTES -
ABARTUS - PAVINIUS, BENJOMIS - DIDE-
LAIS BEI MAŽAIS KIEKIAIS. KREIPTIS
SU PAŠTŲLAIMAIS Į W.E.N.O.R.K.Y. 2647
EDDINGTON STREET, PHILADELPHIA, PA.
19137 USA.

Telefonas 768-6679

WINDSOR

DRY CLEANERS & DYERS CO. LTD.
Valome visokius drabužius ir kitą Jūsų namų apyvoką.
Savininkai:
A. Keršys, P. Petulis, P. Keršulis, A. Greibus.
1205 CHURCH Ave., Verdun, Montreal.

TORONTO

TAUPLYK IR SKOLINKIS

PIRMUTINIAME IR DIDŽIAUSIAME

TORONTO LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVE **PARAMA**

KAPITALAS SIEKIA DU SU PUSE MILIJONO DOLERIŲ
MOKAME: DUODAME:

4% už depositus Morgičius iš 6 1/2%

5% numatyta už šėrus Asm. paskolos iš 7%

Asmenines paskolas duodame iki \$5,000. - ir morgičius valdžios nustatytą normą, 66% įkainuoto turto.

Visų narių gyvybė apdrausta santaupų dydyje, bet nedaugiau \$2,000. - Asmeninės paskolos, mirties atveju, apdraustos iki \$5,000. -

Paramos nariais gali būti kiekvienas lietuvis gyvenęs Kanadoje.

Kasos valandos: Kasdieną nuo 10 val. iki 3 val. p.p., išskyrus sekmadienius. Pirmadienį ir penktadienį vakarais nuo 4 val. 30 min. iki 8 val. 30 min. Šeštadieniais nuo 9 val. iki 1 val. p.p. (liepos ir rugpjūčio mėn. šeštadieniais uždaryta).

Būstinė: Lietuvių Namai - 1129 Dundas St. West, Toronto 3, Ont. o Telefonas LE 2-8723.

IVAIRŲS SIUNTINIAI IR DOVANOS!

Lietuvą, Latviją, Estiją, Ukrainą ir U. S. S. R. paprastu bei oro paštu

BE MUITO DOVANOS:

IVAIRIOS SUDĖTIES MAISTO SIUNTINIAI BE MUITO IKI 33 SVARŲ. PRAŠOM REIKALAUTI MŪSŲ NAUJŲ MAISTO KATALOGŲ.

- Be to, siunčiame Jūsų sudarytus ir apdraustus įvairius siuntinius iki 19% svarų gryno svorio.
- Turime pardavimui įvairių medžiagų ir kitų prekių.
- Gyvenę uo Toronte, prašomi savo sudarytus siuntinius bei užsakymus siųsti mums paštu ar ekspresu. Apmokėsite gavę mūsų pranešimą.
- Sažiningai ir greitai patarnaujame.
- Jeigu turima neaiškumų, prašome klausti, telefonuoti bei rašyti, mielai patarsime ir duosime patarimą.
- Mūsų įstaiga labai daug kam patarnavo ir pasirodėsi patarauti ateityje.

LIETUVIŲ ĮSTAIGA

BALTIC EXPORTING CO.

480 RONCESVALLES AVE. TORONTO 3, ONT.

Telefonas LE 1-3098

DARBO VALANDOS: pirmadieniais - penktadieniais nuo 9 val. ryto iki 7 val. vak.; šeštadieniais - nuo 9 val. ryto iki 5 val. p.p. Savininkai A. ir S. KALUZA

Reportažas iš Toronto

PAŠNEKESYS METRO TRAUKINYJE

APIE JAUNIMO KONGRESĄ IR DAINŲ ŠVENTĘ

Reportažas iš Toronto.

Požeminio traukinio va gone du tautiečiai kalbasi apie Jaunimo Kongresą. Jaunesnysis, Čikagoje buvęs vyras, pakilia nuotaiką pasakoja savuosius išpučius. Jis pirmą kartą buvęs pasaulio lietuvių sostinėje ir iš ten parsivežęs gražių prisiminimų.

Vyresnysis keleivis pasiklausia šventėje buvusį tautietį, kas jam geriausiai patikę? Jam idomu žinoti, kaip praėjęs iš visur suvažiavusio, jungtinio choro pasirodymas?

Išgirdęs šį klausimą, Čikagoje buvęs vyras kiek su simasto. Jis, tarsi, ką pameęs aiškina, kad dainų šventėje tikrai dalyvavęs. Jis ten išbuvęs visą programos laiką. Tuo pasisakymu jaunojo keleivio entuziasingas nusiteikimas palaipsniui blėsta. Jis paprastai aiškina kaip pradžioje klausėsi jungtinio choro, o vėliau sutikti pažįstami nusivedė prie bufeto. ... Anot jo ir prie geriausių norų nebuvo galima gerai klausyti dainų. Pagal salės užėmimą, pagal žmonių kėlimą triukšmą ir bufete stiklų skambėjimą, atrodo, kad lietuviai susirinko ne dainų klausyti, bet parodyti savo kultūringąjį nusiteikimą. Jis galys atvira prisipažinti, kad dainų šventė, savo visuma, jam nepadarė didesnio išpučio. Jis negalėtų jos nei iš tolo lyginti individualiems deimantiukams, kuriuos jam tekę girdėti čia pat Toronte.

Vieną iš geriausių prisiminimų jam padariusi po nia Sriubiškienė. Ji dainos meną studijavusi pas operos solistę Kardellienę, o vėliau žinias gilinusi Toronte. Vieno parengimo metu, tarp kitų, solistės išpildyta "O Tėviškė, koks mėlaskraštis" ištieso kaip viešas, tarsi nešęs tą, dainos grožį trykstantį džiaugsmą.

Kitą kartą, vakarinių pamaldų metu, jam tekę girdėti sodrų Kasperavičiaus giedojimą. Išgirdęs pirmą kartą, jis vėliau pakartotinai įsitikinęs, kad iš Anglijos į Torontą yra atvykęsi puikūs vokalinės pajėga. Vėliau jis stebėjėsi kaip Kasperavičius įsijungęs į parapijos chorą, kurį laiką pavadavęs chorvedį ir po to nutilęs. Nors jis dažnai matęs gerąjį dainininką sa vųjų tarpe, bet jo balso nebetenka girdėti.

Dar kas solistais besigėrinčiam, Čikagoje buvusiame vyriškiui patikę, tai Laimos Mačionienės pasirodymas. Vieno parengimo metu, savo dainomis, solistė atnešusi kažką malonių lengvos lietuviškos dainos apimtį. Jos išpildomi "Rudens lapai" savaimingu paliginimu priminė populiarųją, to paties vardo Panavaitės įdainuotą plokštelę. Nežiūrint ne visai palankių aplinkybių, Mačionienė pasirodė žaismingai nuskambėjusia staigmena. Netikėtai iškilusi, gabioji dainininkė, gavusi finansinę paramą, savo puikiai sugebėjimą galėtų sumažinti lengvos muzikos, plokštelėlių trūkumą.

Iš dainų pasaulį pasinešusio, vėl gerą nuotaiką atga vusio keleivio pasakojimą nutraukė stabdomas traukinio cypantis stabdžiai. Mačius jo ankstyvesnį nuotaką atrodo, kad ir pastarušius išpučius jis buvo parsteigęs iš Čikagos. Tartum jis ten nuvažiavęs vėl išgirdo savo mėgiamuosius dainininkus.

Pro langus pasirodžius stoties pavadinimo užrašams, dainos mėgėjas pakilo, atsiprašė savo vyresnį bendrakeleivį ir patraukė prie besiveriančių vagono durų. S. Pranckūnas.

NAUJAS BIBLIOGRAFIAS Aleksandru Ružancovui išvystijam lietuvių bibliografiui, Lietuvių Bibliografijos Tarnybos vedėjui ir "Knygų Lentynos" redaktoriui mirus, JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Fondo valdyba naujuoju LBT vedėju pakvietė dr. Zenoną Ašoklį. Dabartinis šis taigos adresas yra toks: Lietuvių Bibliografijos Tarnyba, 1347 So. 48th Court Cicero, Ill. 60650, USA.

SĖJA

Tautinės, demokratinės minties mėnesinis lietuvių laikraštis. Leidžia Varpininkų leidinių fondas

Redaktorius Antanas Rūkas. Administracijos adresas: JUOZAS URBELIS. 1649 N. Broadway, Melrose Park., Ill., USA. Prenumerata: JAV ir kitur 3 dol. metams.

V. Kalendrienė

Vera Kalendrienė rugpjūčio 13 d. savo šeimos, artimųjų bičiulių ir draugų ratelyje praleido vakarą, kuris buvo skirtas jos 60 metų sukaktuviniui paminėti.

Sutinkant sukaktuvininę, susirinkusių vardu, M. Kuolienė išteikė gražią rožių puokštę, o B. Abramaitienė -- dovaną. Sveikino žodį tarė Aug. Kuolas, linkėdamas geriausio pasisekimo ir ilgiausių metų. Ir čia pat sutartinai visų lūpose nuskambėjo ilgiausių metų žodžiai. Ta pačia proga atvykę M.L. Noreika iš New Yorko jai atvežė ir išteikė asmenišką dovaną.

Veros Kalendrienės nuetas 60 m. kelias yra gražaus ir judraus organizacinio darbo kelias. Ypatinai ji daug pasisėmė ir skyrė laiko skautiškai veiklai. Įsijungusi į ją dar mokyklos suole sėdėdama, tiems idealams pasiliko ištikima iki šiol. Skautų organizacijoje ji yraėjusi įvairias pareigas ir jokios pareigos jai nebuvo sunkios. 1938 m. mes ją matome Mariampolėje skautų tūto tūtininkės pareigose. Tas ženklinas jos nuoširdų įsipareigojimą ir atsidėjimą skautiškai veiklai. Už nuopelnus jai buvo suteiktas tam tikras skautų atsidėjimo ženklas.

NOTARAS

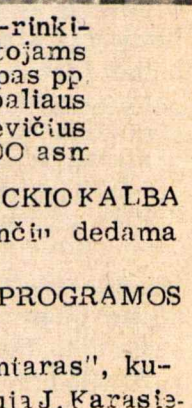
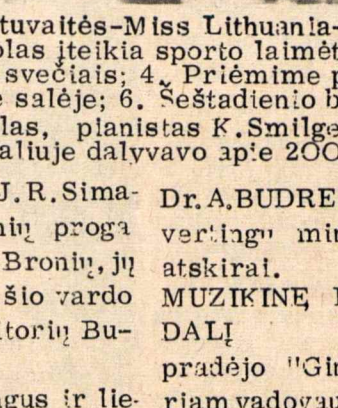
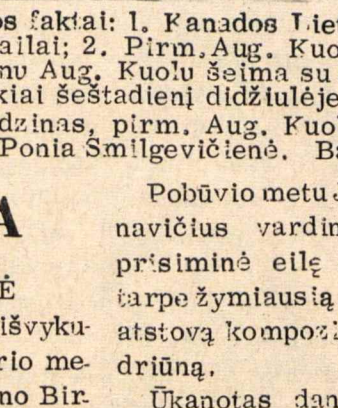
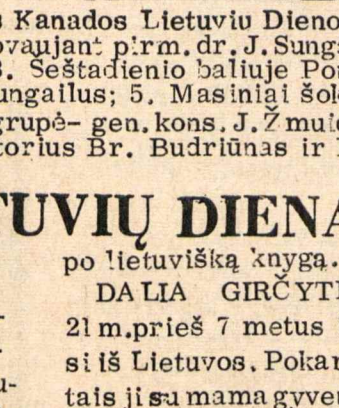
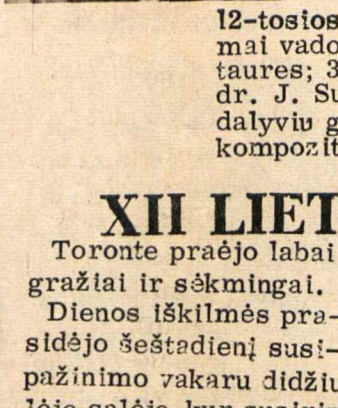
ANTANAS LIUDŽIUS, B.L. Bendradarbis V.S. M. A. S. L. L. D.

Namų, formų ar bet kuro verslo pirkimo - pardavimo dokumentų sudarymas, mirtgijai, sutartys, testamentai ir visi kiti teisiniai reikalai.

408 RONCESVALLES AVE. TORONTO.

Margio valstijos II aukštas.

Tel: įstalgos LE 7-1708; Namų CR 9-6166.

12-tosios Kanados Lietuvių Dienos faktai: 1. Kanados Lietuvių Dienos - Miss Lithuania - rinkimai vadovaujant pirm. dr. J. Sungailai; 2. Pirm. Aug. Kuolas išteikia sporto laimėtojų taures; 3. Šeštadienio baliuje Ponu Aug. Kuolo šeima su svečiais; 4. Priėmimo pas pp dr. J. Sungailius; 5. Masiniai šokiai šeštadienį didžiulėje salėje; 6. Šeštadienio balius dalyvių grupė - gen. kons. J. Žmuidzinas, pirm. Aug. Kuolas, planistas K. Smilgevičius kompozitorius Br. Budriūnas ir Ponia Smilgevičienė. Baliuje dalyvavo apie 2000 asr

XII LIETUVIŲ DIENA

Toronte praėjo labai gražiai ir sėkmingai.

Dienos iškilmės prasidėjo šeštadienį susipažinimo vakaru didžiulėje salėje, kur susirinko apie 2000 tautiečių, daugiausia - jaunimo.

Pobūvio dėmesio centre buvo Lietuvių Dienos KARALAITĖS RINKIMAI.

Vertintojų komisija, kuria sudarė dr. J. Sungaila, E. Docienė, A. Ramanauskienė, J. Bakis ir J. Tumosa, scenoje išrikiavo aštuonias lietuviškas: Violetą A. Kelaitę, Vidą Anskytę, Jūrą Baranauskaitę, Žibutę Baranauskaitę, Birutę Bilaitę, Dalią Girčytę, Reginą Kryžauskaitę, Eleonorą Stanevičiūtę.

Komisijos vardu dr. J. Sungaila patikino, kad jos bus vertinamos 100 taškų sistema: 40 taškų už lietuviškumą, 30 - už išsilavinimą ir orientaciją, 30 - už išvaizdą. Jis pabrėžė, kad komisija su kandidatėmis dienos metu praleido tris valandas, stėkdamas pažinti ir įvertinti jų lietuviškumą bei išsilavinimą.

Įbaigminę grupę buvo atrinktos trys: V. Anskytė, B. Bilaitė ir D. Girčytė. Jos turėjo tarti žodį lietuviškai ir atsakyti komisijos pateiktą klausimą. Lietuvių Dienos karalaitės karūną komisija atidavė D. Girčytei, antroji vieta teko V. Anskytei, trečioji - B. Bilaitėi. Visoms konkurso dalyvėms buvo išteikta dovanos.

po lietuvišką knygą.

DALIA GIRČYTĖ

21 m. prieš 7 metus išvykusi iš Lietuvos. Pokario metais ji su mama gyveno Biržuose, kur baigė pradinę mokyklą. Jos tėvelis Bronius Girčys pokarinės emigracijos buvo atbloškėjęs Kanadą. Šeima susijungė Toronte 1960 m., kai po poros metų gyvenimo Lenkijoje, išvyko į Kanadą.

Jos tarto žodžio tema buvo "Tėvynės ilgesys", kurią ji pradėjo A. Mickevičiaus garsioju tėvynės meilės posmu ir baigė vėliučių saugomais laužais Birutės kalne, Palangoje.

D. Girčytė yra baigus gimnaziją ir ruošiasi studijuoti humanitarinių mokslų fakultete. Ji yra atstovė rinkė ir "Varpo" choro narys. Pasikalbėjime su lietuviškosios spaudos atstovais ji pabrėžė skirtumą tarp Kanados ir Lietuvos, kuris ypač pastebimas turto ir laisvės klausimuose - čia aiškiai pirmauja Kanada. Buvo paliesta ir lietuviškosios temos išeivijos jaunimo tarpe. D. Girčytė nusiskundė, kad daug į vasaros stovyklas atvykusių lietuvių jaunimo nemoka lietuvių kalbos ir kad dėl to dažniausiai kalbėti patys tėvai. Jie su vaikais kalba angliškai. Jos nuomone, jaunimui reikėtų duoti daugiau pareigų KLB eilėse, surengti dažnesnius jaunimo susibūrimus.

Pobūvio metu J. R. Simanavičius vardinę progą prisiminė eilę Bronių, jų tarpe žymiausią šio vardo atstovą kompozitorių Budriūną.

Ukanotas dangus ir lietaus grėsmė gražaus sumanymo neleidė įgyvendinti. Teko pasitenkinti įpras tinėmis pamaldomis abiejose katalikų bažnyčiose ir evangelikų Alhambra bažnyčioje. Prisikėlimo bažnyčioje Mišias atlikė T. Paulius Baltakis, o šv. Jono Kr. bažnyčioje klebonas kun. P. Azubalis.

IŠKILMINGOJI DALIS

Sekmadienio popietę lietuviai Harbor Collegiate auditoriją užpildė ir balkonus.

Atidarymo žodį tarė KLB Toronto apyl. valdybos pirm. Aug. Kuolas, pabrėždamas, kad 12 Lietuvių Dienų vyksia Jaunimo Metais, kai yra jaučiamas platus jaunimo įsijungimas į lietuviško darbo dirvonus.

Šventės dalyvius žodžiu sveikino Lietuvos konsulas Toronte dr. J. Žmuidzinas ir KLB krašto valdybos pirm. A. Rinkūnas, o Montrealio Seimelio prezidento ir Kanados šimtmečio Lietuvių Dienos parodo komiteto vardu - J. Karalaitė. Jis ragino visus atvažiuoti į Lietuvių Dieną Montrealio pasaulinėje parodoje.

Raštu buvo sveikinimų.

Dr. A. BUDRECKIO KALBA

vertingų minčių dedama atskirai.

MUZIKINĖ PROGRAMOS DALI

pradėjo "Gintaras", kuriam vadovauja J. Karalaitė.

Vakaro solistai padainavo ilki dvi dainas: V. Veritkaitis ir J. Liušikaitė. "Tėviškės aamai" /žodžiai Bern. Brazdžionio/ atliko autoriaus diriguojamas "Varpo" choras. Kantatos autoriui B. Budriūnui publika kėlė ovacijas.

Iškilmės buvo baigtos Tautos himnu ir KLB Toronto apyl. pirm. Aug. Kuolo padėkos žodžiu.

Pertraukos metu buvo išeiktos taurės sportinių varžybų laimėtojams. Bendruomenės taurė - golfo laimėtojai V. Asirauskis, dr. Yčo - prizinio šaudymo nugalėtojai Toronto Pūvio šaulių klubas, o taurė už iškštelių šaudymą gavo Hamiltono medžiotų ir meškeriojų klubas "Giedraitis".

Jaunimo sekcijos atstovė D. Augaitytė perskaitė premjerui L. Pearsonui skirtą rezoliuciją, dėkojančią už Baltijos kraštų teisinę nepriklausomybės tęstinumą ir prašančią jų bylą išskirti Jungtinėse Tautos se.

LIETUVIŲ DIENOS

ILIUSTRUOTAS LIETUVIŲ KULTŪROS IR VISUOMENĖS GYVENIMO ŽURNALAS

Neįvyenkite nematydami, kas darosi lietuviškame pasaulyje!

Užsisakykite žurnalą LIETUVIŲ DIENOS.

LIETUVIŲ DIENOS

yra vienintelis lietuvių ir anglų kalbomis iliustruotas lietuvių kultūros ir visuomenės gyvenimo žurnalas. Visi partai po iliustracijomis dviem kalbomis.

LIETUVIŲ DIENOS

4364 Sunset Boulevard Hollywood, California 90029

Telefonas: 664-2910

PRENUMERATOS KAINA: metams - \$6.00

AR ŽINOTE KĄ RAŠO KELEIVIS?

AR ŽINOTE, kodėl vieni jį giria, kiti peikia, bet visi mėgsta skaityti?

KELEIVY žinomas mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti. Teisingomis žiniomis iš visur /jame daug žinių ir iš Kanados/, aiškiu ir atviru pasisakymu laikraštis per 65 metus pelnė gerą vardą ir pasitikėjimą.

KELEIVY rasite patarimų teisiniais ir kitais klausimais, gražių apsakymų, eilėraščių ir tt: Jis turi ir moterų skyrių.

METINĖ PRENUMERATA KANADOJ IR KITUR TIK \$5.00.

Laiškus ir prenumeratą adresuokite:

KELEIVIS

636 Broadway, So. Boston, Mass. 02127, USA.

HAMILTON

TAUPLYK IR SKOLINKIS
KOOPERATYVINIAME BANKELYJE

„TALKA“

21 Main Street East, Room 203 -- Telefonas JA 8-0511.

Išduodamos asmeninės paskolos iš 8% iki 5.000,
mortgicijų paskolos iš 7½% iki 66% turto vertės.

Už sėrus mokama 5% dividendo iš pelno, už depozitus 4%.

Veikia nemokamas gyvybės ir paskolų draudimas.

Pilnas čekių patarnavimas.

Darbo dienos:

pirmadieniais, trečiadieniais ir ketvirtadieniais 9 val. ryto --
3 val. po pietų, antradieniais ir penktadieniais 9 val. ryto --
1 val. po pietų ir 5 val. -- 8 val. vak., šeštadieniais 9 val. ryto --
12 val.

KANADOS DEŠIMTMEČIS IR MES

Artinantis Kanados šimtmečio paminėjimui, valstybiniu mastu rengiamasi ši sukaktis kuo iškilmingiau paminėti. Šiuo paminėjimu Kanados istorijai liks jam žinta kas buvo pasiekta įvairiose srityse, praeito šimtmečio bėgyje. Tam paminėjimui, tarp įvairių projektų yra ir meninė dalis, kuriai išryškinti yra paskirta nemaža suma pinigų. Ne paslaptis, kad Kanados menas yra kaupiamas iš įvairiausių pasaulio kraštų, kurių tarpe esame ir mes - lietuviai. Mūsų, kaip mažai taut, grupei malonu konstatuoti, kad šioje srityje stovime pirmiaujančiose vietose, šalia didžiųjų etninės grupės. Mes vieni iš pirmųjų patekome į šio paminėjimo programą, paskiriant iš šimtmečiui paminėti išdodu 4.500 dol., "Gyvataro" kelinei ir Reginos/Saskačewano/ sostinė, pademonstruoti mūsų taut. šokius. Tas duoda suprasti, kad mūsų taut. meno pasiekimai šimtmečiui yra daugiausiai vertinami kanadiškų institucijų, negu mūsų pačių. Taip patvirtino Kanados šimtmečio paminėjimo vyr. komisyonierius ir direktorius Mr. Leon Kossai, tar dami lemiamą žodį "Gyvataro" gastro'is reikalui.

Džiugu, kad Kanadai pradedant 2-ąjį šimtmetį ir Lietuvos vardas užima pri deramą garbingą vietą. Ypatinai hamiltoniečiai lietuviai, didžiujamės savo jaunimo ir jo vė G. Breichmanienė, sugebėjusi Lietuvos vardu pasiekti pirmasias vietas.

Rugpjūčio 19 didžiulis "Air Canada" lėktuvas, išlaipino mūsų šokėjus Reginos aerodrome, kur jau laukė aukštieji Kanados bei Reginos miesto pareigūnai ir neskaitlinga Reginos lietuvių kolonija. Miesto meninės srities prezidentas atidavė visą savo sielą mūsų grupės garbei ir paslaugai. Tas dar daugiau suteikė mūsų šokėjus gera kryptį, pajutus krepšio dėmesį mums-lietuviams. Padedant plačiai reklama su "Gyvataro" nuotraukomis spaudoje, per radio bei TV, koncertan sutraukė apie 1300 žiūrovų, kurie nepaprastą dėmesį atkreipė į mus. Prieš išpildant lietuvišką programą, buvo leista supažindinti publiką su Lietuva. Tai atliko šokėja Silv. Martinkutė.

Pagal programą, buvo išpildyta 4 šokiai: "Mažasis", "Laudutė", "Sadutė" ir "Sututė".

Pasinaudojant valdžios apmokama keltine, iš anksto susitarus, aplankyta ir tolimoji Vinpigo lietuvių kolonija, kurios dėl atstumo, jokios mūsų meninės grupės nepajėgia aplankyti. Esant per mažai lietuvių ko

lonijai, susitarta su Vinpigo dominuojančiais ukrainiečiais, kurie mielai atėjo į pagalbą. Net 3 ukrainiečiai laikraščiai, 5 radio ir 1 TV stotis, padarė plačią reklamą su "Gyvataro" nuotraukomis, kas sutraukė apie 1000 žiūrovų. Jiems buvo išpildyta 9 šokiai, kurie buvo palydėti neaprašomomis ovacijomis.

Per svečių pagerbimo vakariene, šokėjams dainuojant lietuviškas dainas, vinpiegičių lietuvių akys matėsi džiaugsmo ašaros. Ne be pagrindo ne vienas iš jų vis kalbėjo: "Jūs atvežėte mums Lietuvą".

Skirstantis nakvynė, pasireiškė dar didesnis vinpiegičių lietuvių nuoširdumas; kiekvienas norėjo gauti bent vieną svečių į savo namus, kad dar bent vieną valandėlę pabuvojus su savo broliu ar sese lietuviu.

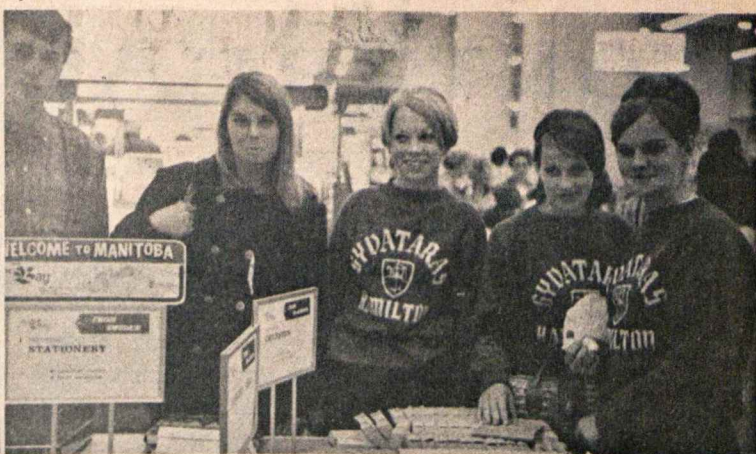
Už suteiktą galimybę "Gyvatarui" pasiekti tolimuosius Kanados vakarus, esame dėkingi Kanados šimtmečio paminėjimo komitetui, o vinpiegičių parodytas nuoširdumas mūsų šokėjams širdyse pasiliks amžinai.

STELCO
po įtemptos derybų savaitės, pagaliau atsikvėpę rugpjūčio 30 d. balsavimo keliu, darbininkams su 60% prie mus paskutinį kompanijos pasiūlymą. Dar gauta 3 centų padidėjimas nuo 8 m. rugpjūčio 1 d. Tu būdu, pagal naują su šitarimą pakeliamas darbininkams atlyginimas sekančiais: nuo 1966 m. rugpjūčio 1 d. - 13 ct., nuo 1967 m. rugpjūčio 1 d. - dar 8 ct. ir nuo 1968 m. rugpjūčio 1 d. - dar 10 ct., - viso - 31 ct. Priskaitant visus kitus priedus, kompanijai kainuos apie 71 ct. į valandą ir per 3 ateinančius metus - apie 23 milijonus dolerių. V. P.

TRUMPAI
- Rugpjūčio 4 d. Hamiltono gimnazistai atsivėlino su artimaisiais, išvykdami į šv. Antano gimnaziją Ke nebunkporte, Maine, JAV. Šiais metais išvyksta 6 hamiltoniečiai.
- Ryšium su geležinkelio streiku, ir paštas buvo suvėluotas. "Nepriklausoma Lietuva" Hamiltoną pasiekė 2 d. vėliau, kaip norma liai.
- "Gyvataras", prieš pasirodymą Kanados taut. parodos Grand Stand, rugs. 4 d. turėjo repeticiją Toronte. Pasirodymas įvyko rugsėjo 5 d. vakare.
- Pasibaigus vasaros atostogoms, Aušros Vartų par. choras rengiasi vėl pradėti darbą. Be giedojimo pamaldose, ši sezoną numatoma ir didesnio masto pasirodyma-koncertą. Jaunimo Metų apimtyje, choras kviečia galimai daugiau jaunimo įsijungti į dainuojančių eiles. Tas, sustiprinantis meninių lietuvių

Hamiltono lietuvių šokių ansamblis "Gyvataras" triumfinėje kelionėje į Saskatchewaną sos'ine Regina, kur turėjo labai sėkmingą pasirodymą. Kairėje "Gyvataro" vadovė p. Breichmanienė su Reginos Liaudies meno tarybos pirmininku Dr. Ashwin Vaidya; viduriniame atvaizde "Gyvataras" prie didžiulio lėktuvo, kuris nuvežė į Reginą; dešinėje "Gyvataro" dalyviai savo uniformose.

MŪSŲ SPORTAS

VEDA KAZYS BARONAS

PAVERGTOJI LIETUVA

Lietuvos lengvosios atletikos pirmenybės įvyko Pa nevelyje. Atžymėtinos geresnės pasekmės: 3 km. kl. A. Aleksiejūnas 8 min. 41, 8 sek. Šuolis į aukštį - J. Da niūnas 1,95 m. Ietis - B. Ka lėdienė 52,74. 100 m. - P. Liukpetris 10,8 sek., 10 km. bėgimas - K. Orentas 29 min. 54,2 sek.

- Sov. Sąjungos antrosios klasės futbolo pirmenybės vyko Vilniaus žalgiris Tbilisyje pralaimėjo vietos Lokomotyviui 1:2.

- Tuo tarpu Lietuvos futbolo pirmenybėse atsiectos šios pasekmės: Šiaulių El nias - N. Akmenė 2:0, Kauno Lima - Šiaulių Statybininkas 1:0, Vilniaus Saliutas - Mažeikiai 6:0, Kauno Inkaras - Klaipėdos Baltija 1:3, Kauno Vimpelas - Kretinga 3:0.

- Sov. Sąjungos kurčiųjų lengvosios atletikos pirmenybėse klaidėdijetis A. Tupė užėmė antrą vietą, numetęs ietį 50,18 m., o Ramonis, numetęs diską 35,48 m. ir kūrį 40,14 m. buvo trečias.

IŠ VISUR

Gera pažįstama Vilniaus krašto lietuviams buv. Lenkijos lauko teniso meistrė Jadvyga Jendže jovska dar ir dabar aktyviai dalyvauja įvairiose pirmenybėse. Paskutinis jos laimėjimas - Lenkijos meistrės vardas moterų dvejetainėje su D. Večerke.

- Lenkijos futbolo taurė iškovojė Varšuvos Legija, baigėme įveikdama Gurni ka 2:1. Kaip žinome, Legija Vilniuje laimėjo prieš žalgirį 1:0, nors savo eilėse turi net šešis rinktinės žaidėjus.

- Prancūzijos krepšinio rinktinė po pirmo laimėjimo

viškieiems tikslams. Choras laukia visu, norinčiu ir galinčiu dainuoti. V. P. - Hamiltoniečiai ekskursija autobusu į Washingtoną lietuvių kopyčios pašventinimą laikoma pasisekusia.

- Iš "Stelco" fabriko pastutiniiais laikais pradėjo trauktis darbininkai ir ypač specialistai, kas rodo, kad fabrikas netenka populiarumo ir aukštumo, kuo jis anksčiau garsėjo.

- Hamiltono plieno pramonėje susidarė opozicija, kurios tikslas atsisakyti nuo JAV unių priklausomybės. V. P.

moprieš raudonosios Kinijos penketuką 66:61, vėliau patyrė net tris pralaimėjimus tai pačiai rinkitnei 53:56, Šanchajaus rinkitnei 50:53, ir Kinijos armijai 69:87.

- Pasaulio baigminių rungtynių Anglijos - V. Vokietijos futbolo turėjo būti par duotas iš varžytinių /kaip venyras/ šalpos reikalams. Deja, futbolo iš aikštės dingo... patekęs į augsburgiškio H. Hallero rankas. Nors Fifa reikalauja futbolo grąžinti, tačiau vokiečiai griežtai atsisako.

KANADOS LIETUVIAMS /Atkelta iš 2 psl./

vos suaktyvinimas, 4/Sutelktinis dalyvavimas plačioje visuomenėje.

Tautinis solidarumas įmanomas ir būtinas. Apie jo reikalingumą pakakt priminti pasakėčia apie penkis žvejus viename laivelyje. Rodos, kad kilo ne santalka tarp jų. Vienas įtršęs žvejas užpyko ant draugų ir išdraskė laivelą dugną, tardamas, kad jisai atsima savo dalį. Išardę laivelį, visi penki nu-skendo. Panašiai su lietuviu bendruomenė: kilus ne santalkai lietuvių tarpe,

bendras pajėgumas nu silpsta ar dar blogiau - išnyksta. Jei kiekvienas ima draskyti bendrą lietuvišką laivelį, visi nuskes svetimą susigventi. Reikia daugiau supratimo ir kantrybės. Turėtų vyrauti solidarioumo principas: vieningumas esminiuose dalykuose, įvairumas atsitiktiniuose dalykuose.

Atminkim, kad vieningumas ne tas pats, kaip vienodumas. Toleruokim skirtingas nuomones. Kas tvirtas savo įsitikinimuose, tas nepuola žmogaus su kita nuomone, nes jis suprant, kad pagaliau tvirtesnė ir prasmingesnė išsiga lės. Nepriklausoma Lietuva ir Tėviškės Žiburiai rodo savo skiltyse lietuvišką nuosakumą. Vertėtu visiems veikėjams sek ti jų pavyzdį. Išnyko skirtumai tarp penktųjų metų ateivių ir antros emigracijos. Užtat, ar neatėjo laikas atidėti tariamą skirtumą tarp senų ateivių ir naujų ateivių? Iš tikrųjų, kokie tie nauji ateiviai, jei gu jie Kanadoje jau arti dvidešimt metų? Senų ir naujų ateivių valkai sėdi tam pačiam mokslo suole ir abidvi grupės lygiai su tokiu pat anglišku akcentu kalba lietuviškai. Abiejų imigracijų valkai sugyvena. Ar čia ne sektinas pavyzdys tėvams? Remkim tuos, kurie dirba lietuvių bėslabul ir nusikratykim, kurie skaldo lietuvių.

Neužtenka išlaikyti lietuvių kultūrą. Vien išlaikymas veda prie sustingimo,

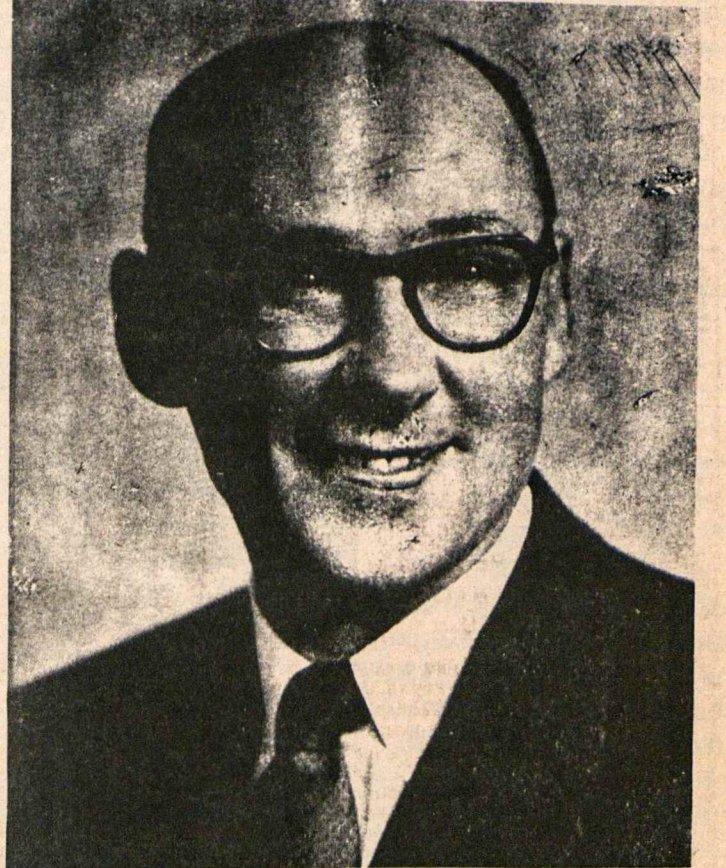
SUDBURY

MIRĖ PAVYZDINGA LIETUVĖ

Palaidojome Oną Kriaučeliūnienę, vieną iš seniausių kolonijos gyventojų, pavyzdingą motiną, sulaukusią gražios senatvės - 100 metų amžiaus. Lietuvoje, gražioje Suvalkijoje su vyru Juozu Kriaučeliūnu, kuris prieš keletą metų mirė Sudburyje, taip pat sulaukęs panašaus amžiaus, buvo pavyzdingi ūkininkai, susipratusieji lietuviams. Išaugo labai didelė lietuviška šeima. Sūnūs: Vladas ir Jurgis gyvena Sudburyje, Alonsas ir Jonas - Čikagoje, Antanas - Sibire, dukros: Elena Lietuvoje ir Stasė Sibire. Gimtosios žemės meilė, sunkus darbas ir religingumas, kaip Onos, taip ir jos vyro Juozo buvo ilgą amžiaus paslaptis. Tebūnie jam lengva Kanados žemė. Osūnui Vladiui Kriaučeliūnui, "NL" nuolatiniams skaitytojui ir rėmėjui mūsų kolonijos "NL" skaitytojų vardu širdinga užuojauta.

"GELEŽINIO VILKO" GEGUŽINĖ

"Geležinis vilkas" medžiotojų ir meškeriojų klubas rugsėjo 17-18 d. dieno mis A. M. Juozapavičių ir kt. vasarviečių rajone, French River, ruošia namams ir svečiams gegužinę Programą: I-mas Priešinis šaudymas-varžybos dėl B. Dūdos pereinamosios taurės, kurią ligi šiol laiko J. Žitūkas, 2- šaudymas moterims ir jaunimui ligi 16 metų amžiaus. Pirmieji 3 daugiausia surinkę taškų gaus pinigines premijas. Veiks bufetas. Kvietiaminariai, svečiai ir visi Sudburio kolonijos lietuviai. "GV" klubo valdyba sustojimo vietoje. Tokios de enzyvios laikysenos vaisiai tegali nuvesti tik prie vegetavimo ir eventuala mardėjimo. Gyvos tautos nuo'atkuria, dvasiška plečiasi ir sugeba su pntinąja sinteze iš ilga amžio patyrimo ir naujų išraiškos formų. Ugdymasis - kultūrinė dinamika yra tautos gyvastingumo užtikrintojas. Mūsų kultūrai, kaip tik, reikia, jei atsiras nauji inspiruoti kultūrnešiai, jei nepamėgdžiosime vergiškaiki naujoviški srovė. Kitai sakant, kultūrininkas turės vairuoti kurybos vaitį tarp šablonų Charibdos ir naujovių imitacijų Seilos. Tikras kultūrininkas apdovanotas inspiracija ir apvaldo savo meno techniką. Bet kas iš to, jei jisai nesugeba originaliai išsireikšti. Originalumas yra kūrėjo savotiška išraiška, kylanti iš patirties ir kūrėjo aplinkos. Kūrėjas, atminkit, kad pasauliniai šedevrai, pasaulinės vertybės pirmoje eilėje turėjo prigyti savoje tautoje, pagal savosios tautos būdą ir dvasią, o tik paskui šitie šedevrai gavo pripažinimą iš kitų tautų. /Dar bus/

Dailininkas Liudas Vilimas

Rugpjūčio 22 d. Clevelande netikėtai nuo širdies smūgio mirė vienas iškiliausių lietuvių dailininkų Liudas Vilimas, kuris savo meninę karjerą jau buvo įkopus į vadovaujančią display direktoriaus vietą May Co. Clevelande.

Liudas Vilimas buvo gimęs 1912 m. rugsėjo 15 d. Kušlenuose, Mažeikių apskr. 1935 m. baigė Kauno meno mokyklą ir nuo 1938 m. studijas gilino Vienos dekoratyvinės dailės akademijoje.

Dar studijuodamas dirbo Kauno Valstybiniame Teatre prie dramos veikalų dekoracijų, buvo aktyvus jaunųjų menininkų "Formos" būrelio narys ir savo darbais yra laimėjęs ne vieną konkursą. Vėliau su rež. Miltiniu buvo įsteigęs Panevėžio dramos teatrą.

Atvykęs į JAV ir apsigyvenęs Rochesterį, N. Y., tuojau įsijungė į lietuvių visuomeninę ir kultūrinę display direktorių. Čia, žymiai didesnio biudžeto ribose, jis pasireiškia kaip pirmiausias dekoratorius ne vien Amerikoje, bet ir tarptautinėje plotmėje. Už išskirtinus krautuvų dekoravimus šalia įvairių laimėjimų yra gavęs 12 aukšinių ir 14 sidabrinių medalių.

Edvardas Karnėnas netikėtai mirė nuo širdies smūgio sekmdienį, rugpjūčio 28 d., 4 val. p. p.

Gimęs 1906 m. sausio 15 d. Vyšniavos mstl., švenčionių apskr., ilgelesnį savo veiklos laikotarpį praleido Klaipėdos krašte, tarnaujant pašto žinyboje, kartu aktyviai reišiantis šaulių, Santaros ir tautininkų organizacijose.

Kaip vilnietis džiaugėsi atgauta sostine ir 1941-44 m. laikotarpyje buvo Vilniaus centrinio pašto inspektorium.

Dalyvavo choruose, veikė ju valdybose, taip pat įvairiais klausimais reikėsi spaudoje tiek nepriklausomybės laikais, tiek ir išėjimoje.

Pastaruoju metu buvo PLB valdybos reikalų vedėjas ir Vilties Draugijos valdyboje išdiniuku.

Clevelando lietuvių visuomenė liūdi nustojusį veikla ir sąmoningo savo nario.

ŠV. KAZIMIERO PARAP.
ŽINIOS

-Mirtys: Palaidotas Domi-
nikas Norkelūnas, 65 m.
Nelaimėje žuvo Klemen-
sas Čekaitis, 66 m., laido-
tuvės trečiadienį 9 val. ry-
to ir Jonas Matusevičius,
54 m., laidojamas ši ket-
virtadienį 10 val. ryto.
-Kapinių lankymas ir mi-
rusiųjų prisiminimas šio
mėnesio 25 d. 3 val. po p.
-Grybų vakarienė spalio
1 d., šeštad., 7:30 v.v.
-Parapijos jaunimo susi-
rinkimas ir valdybos rin-
kimai spalio 25 d., po 11
valandos mišų.
-Pakrikštyta Alfredo ir Y-
vette Čičinskų duktė Sand-
ros Genovattės ir Marijos
vards.
-Bažnyčiai aukojo L. Čech-
skas 23 dol., p. Kurcemb-
berg 14 dol.
AUSROS VARTŲ PARAP.
ŽINIOS

- Parapijos choras po atos-
togų pradėjo naują sezoną.
- Parapijos parengimas bus
spalio 29 d. Programoj Cle-
velando studenčių kvinte -
tas su nauja programa.
- Tuokiasi J. Mačlonytė ir
A. J. Balčūnas.
- Bažnyčiai aukėjo V. Sedei
ka 20 dol., K. Giedraitis
5 dol.
- Rinklavo: rugsėjo 28 d.
307.50 ir rugsėjo 4 d.
202.00.
- Už kelių savačių prasi-
dės lietuvių šeštadienių
mokyklų ir aukštesniųjų
kursų darbas. Tėval kvie-
tami ir pasisakyti siunt

- Auto nelaimėje buvo sužeistas p. Snapkauskas, nukentėjo p. Kiaušo mašina.
- Į Lietuvį Dieną Torontan buvo išvykusių keliolika šeimų ir daug jaunimo.

ADVOKATAS
STASYS DAUKŠA, LI.D.
4 Notre Dame St. E.
Suite 902 ir 903
Tel: 861-8478 ir 861-8479

ADVOKATAS
JOSEPH P. MILLER
B.A., B.C.L.
Suite 205
168 Notre Dame St.E.
UN 6-2063 ir UN 6-2064.

Notaras
J. BERNOTAS
B.A., B.C.L.

Sun Life Building
Suite 2001
Tel.: UN 6-4364

KUTINĖS DIENOS!

P O 67

JAV ruošiatės į EXPO 67, įsigykite
es jau dabar. Nuolaida 25-55%. Visų
verslų apdraustais laiškais arba C.O.
amai. Rašykite: 'Litas', 1465 De-
que.

Jaunimui		Vaikams	
Dabar	Pilna kaina	Dabar	Pilna kaina
\$2.00	\$2.50	\$1.00	\$1.25
\$6.75	\$10.00	\$3.75	\$6.00
\$20.00	\$30.00	\$17.50	\$11.25

1465 De Seve St., Montreal 20, P.Q.
TEL. 766 - 5827

IMA už:

Nekiln. turto paskolas	6.5%
Asmeninės paskolas	7.6%
Investicines paskolas	8.4%
Pigus paskolų draudimas	iki
\$10,000.	

VALANDOS:

ROSEMOUNTO SKYRIUS:

3907 Rosemount Blvd., tel. 722-2472
Dienų: penktad. 1.00 - 6.00 val.
Vakare: pirmadieniois, trečiadieniois
7.00 - 8.00 val.

NORKEĻIŅAS
relgas ir D.K. Vytauto
klubo prezidents, kuras
vedē su atsidējimu. Jis
buvo pastoviai veiklus Kl
bo narys, daug dirbęs jo
kultūriniuose barupse, ku
riuos jis ir organizavo.
Žymys jo indēlis klubā to
bullnant. Tat jo mirtis y
ra didelis nuostolis Mont
realto 'ietuvi' kolonijai.
Īvertinant nuopelnus, ī kap
palydējo daugelis tautieči
grāžu labai kapā apkro
vusių gausybe gēliu vai
nikū ir po to dalyvavusių
atsisveikinimo pusryčių ka
se, kur apgailestavimo ka
bs pasakē Adv.dr.St. Dar
kša ir op.sol.E. Kardelie
nē, aukštai vertindami ve

**RENGIAMA "NIDOS" KLUBO
NARIŲ ŽVEJYBOS IŠVYKA**

Rugsėjo 17 d., šeštadienį, rengiama antroji šio sezono žvejų išvyka į St. Louis ežerą, Lac Cides vietovę, kuri yra 8 mylios už Darion, vykstant Toronto, 2-ju keliu, palei senąjį laivų kanalą. Pasiekus Lac Cides miestelį, sukti dešinę į už pusės mylios eitančią Mr. Liucien Farmer laivelių išnuomavimo vietos, kuri yra prie pat kelio ir upės.

“NIDA”.

Visi klubo nariai ir norintieji jais būti, platesnių informacijų prašome skambinti A. Mylei; PO 7-4530 ir J. Šiaučiuliui; PO 7-2781 vakare ir dienos metu DO 6-3884.

Valdyba.

PARDUODAMA

kepykla su visais įrengimais
pastatu ir gyvenamam namui. Pa-
statai ir įrengimai geram sta-
vyje. Vietovė apie 40 mylių
Trans-Canada keliu link
Ottawas - H u d s o n, P.Q.
Miestelis plėčiasi ir šio b-
nio galimybės kylančios. Si-
metu savaitės apyvarta apie
\$800.-, bet naujoms įėjom-
būtu galimybė padidinti

nes savininkas įsijungęs
kitą biznį.
Suinteresuoti skambinkite
482-9257 arba redakcijon.

LIETUVIŠKAS PUSV
ŠEŠTADIENIS PER C

BANGA 1410.
Tel. 669 - 8834.

D.L.K. VYTA

2159-61 ST.CAT

Nuo 1966 m. pradžios
talpinančias nuo 100 iki 6
vestuvėms, suvaziavimam

- Kainos prieinamos
- Klubiečiams ir jauniems
- Reikalui esant duobėms

-- virtuvės indai, p

Nelaukdami užsisakykite
Petruilį, tel: 522-2353

**BIRUTĖ IR JUOZAS
MAŽEIKAI**

savo namuose artilmyn ir
bičiuliui tarpe atšventė 15
metų vedybų sukaktuves.
Pona Mažekai yra jaune-
sniosios lietuvių intelligen-
sių grupės narių, 2-o pa-
saulinio karo įvykių išplė

šti iš mokyklos, perėjo sunkią gyvenimo kovos mokyklą. Tačiau sukūrė ir augina lietuvišką šeimą. Ju trys dukros išauklėtos

lietuvīškoje dvasloje, gali būti kiekvienai lietuvīškai šeimai pavyzdžiu. Patys pp. Mažeikai yra aktyvūs ir energingi lietuvīškos dvasios puoselėtojai. Toronto bendruomenėje. Ji veikla atsispindi ir mokyklinio amžiaus jaunimo

auklējime, ir skautu rate,
ir lietuvu spaudoj, ir be-
ndruomenėje. Draugai ir
bičiulai linki ir toliaup.
Maželkams testi ta kultū-

tūriškai visuomeninę veik-
lą ir linki sėkmės ir il-

● Dallininkas Telesforas
Valtius buvo išvykęs į dal-
Vilium laidotuves Cleveland-
dan.
● Toronte nesusidarė au-
tobusus vykti į šiluvos ko-
plyčios šventinimą, bet
buvo nuvykę keli kunigai
ir pasauliečiai.
ŠAUNIUS VESTUVĖS
Prigikėlmo parapiščių

ko šaunios vestuvės-sust-
tuokė montrealietis Dai-

nius Lukoševičius su to-
rontiote Albina Grigaite.
Po šliūbo didelės valšės,
įvyko Prisikėlimo salėse,
kur dalyvavo apie 300 as-
menų. Subuvimas buvo gra-
žus ir linksmas. Jaunave-
džiai išvyko povestuvinėn
kelionėn. Apsigyvens Mont
realyje.

Kanados valdžios, kaip
liet. kultūros lobiai.

Jau yra sudarūs! nema-
žą kiekį lietuvių, kurie pa-
žadėję kaip prisimins, užra-

Čia visos Kanados kolo
nijos galėtų dalyvauti tal
koje, nes daug yra visur
lietuvių, kurie moka padai
nuoti, papasakoti.

DRAUSK!
FRANCE AGENCY INC.
AI - ATSAKOMYBĖ - GYVYBĖ
AMONIS
Insurance Broker

Housemount Blvd.
72 RES. 722 - 4735
" Lite" No. 752 D

KELIŪNAS
Superior Court of Montreal

ENTERPRISES REG'D
 IY DRAUDIMAS.
 semount (kamp. St. Zotique)
 Tel. RAYmond 7-3120.

Tel. namų DO6-2548
Istaigos 769-8529.